Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda

Günlük Siyasi Gazete

Gerçek

SAYI 127
5 EKİM 1979
CUMA
500 Kuruş

AP senatör adayının öldürülmesi üzerindeki kuşkular yoğunlaştı

- Adana emniyet müdürünün ardından AP Kars senatör adayının öldürülmesine kontr-gerilla'nın marifeti olarak bakılıyor.
- Ecevit'in seçim gezisini iptal etmesi, geri adım atmak ve gerici siyasi güçlerin ekmeğine yağ sürmek olarak nitelendiriliyor.

AP Kars senatör adayı Saim Dursunoğlu'nun Göle'de bir suikast sonucu öldürülmesine karşı tepkiler sürerken, olay üzerindeki kuşku bulutları da yoğunlaşıyor. Çeşitli çevreler olayın, Adana emniyet müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesinin hemen ardından gelişmesi ve öldürme olayının Demirel in Kars gezisinin ardına raslamasını bir tertip şeklinde yorumlamaktadırlar.

Bilindiği gibi Kars ili gericilerin hiç bir siyasi iddialarının olmadığı ve bu yüzden çeşitli provokasyonları için hedef seçtikleri bir ildir.

Gerici çevrelerin seçimlere doğru terörün tırmanmasından büyük yarar umdukları için bu olayı tezgâhlamış olabileceklerini belirten kimi yorumcular, ayrıca kontrgerillanın da olayla ilgisi bulunduğuna dikkati çekiyorlar.

«Ara rejim» özlemi içinde olan tekelci sermayenin gizli açık servisler ve faşist örgütler eliyle seçimlere doğru ortamı karıştıracağı öteden beri söylenmekte idi. Nitekim bunun göstergeleri son zamanlarda artmaya başlamıştır.

Faşist terörün kendisine yeni hedefler seçtiği, seçimlerden önce bu yöndeki çabalarını yoğunlaştıracağı biliniyor. MHP genel merkezinin kışkırtıcı ve hedef gösterici tutumları dikkati çekiyor.

Ecevit'in olay üzerine Kars'a gitmekten vazgeçmesi ise, çoğu çevrelerde, gerici saldırılar karşısında gerilemek ve Kars ilini sıkıyönetimin uygulamalarına terketmek olarak nitelendirildi.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Kars İl Başkanı bir açık lama yaparak «demokrasi güç lerinin oyuna gelmiyeceklerini, bu türden provokasyonların halkımızın demokratik tercihlerini seçimlerde de yansıtmasına engel olamıyacağını» belirtti.

Göçmen İşçiler sorunu büyüyor

- ILO'nun raporunda, göçmen işçilerimizin durumunun güçleştiği bildiriliyor.

Sayfa 3'de

Seçimlere ilişkin DİSK kararı eleştiriliyor

- DİSK'in seçimlerle ilgili kararının CHP genel merkezinin baskısı ile alındığı belirtiliyor.
- DİSK içindeki CHP yanlısı sendikacıların, bu kararın alınması için her yola başvurdukları görüldü.
- DİSK'e bağlı sendikalar kararı yanlış ve muğlak bularak eleştirdiler.

İstanbul (Gerçek) — DİSK'in seçimlerde CHP'yi desteklemek doğrultusunda aldığı karara karşı tepki ve eleştiriler sürüyor. Bu kararın işçiler arasında huzursuzluk yarattığı ve CHP'nin desteklenmesini istemenin işçi sınıfımzın çıkarlarına ters düştüğü belirtildi.

DİSK genel başkanının ve öteki merkez yöneticilerinin daha önceki demeç ve açıkla-

Devamı s. 5, sütun 4'de

Demirel Van'da «MHP'siz, MSP'siz hükümet» pankartlarıyla karşılandı

- AP Genel Başkanı Demirel, Erbakan'ı «yobaz», Ecevit'i de «korkak» olarak niteleyerek «bunların cemiyette yeri yoktur» dedi.

Devamı s. 5, sütun 7'de

Yüksek Seçim Kurulu ilk sansürü TSİP'e uyguladı

- Yüksek Seçim Kurulu, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 11 Ekim günü yapılacak konuşmasını yayından menetti.
- Yusufoğlu, «Yüksek Seçim Kurulu, önceden banda alınan konuşmaları inceleyip sansür etme, ya da canlı yayında yapılan konuşmaları Anayasaya aykırı gördüğü takdirde yayını kesme yetkisini kendisine vehmetmiştir.»
- TSİP Genel Sekreteri, Partisinin sansür uygulamalarına rağmen, ulusal demokratik talepleri savunacağını ve ödün vermeyeceğini söyledi.
- Konuşması YSK tarafından yasaklanan TSİP Siirt Bağımsız Senatör Adayı Gani Sungur'un konuşmasının tam metnini 4. sayfamızda yayınlıyoruz.

Yüksek Seçim Kurulu'nun konuşmasının yayınlanmasını yasakladığı Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Siirt Senatör adayı H. Gani Sungur

İstanbul (Gerçek) — Yüksek Seçim Kurulu'nun bir süre önce aldığı siyasi partilerin radyo ve televizyonda yayınlanacak seçim propaganda konuşmalarının Anayasa'ya uygunluğunun kendisince denetleneceğine ilişkin kararı, ilk olarak Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 11 Ekim'de yayınlanması gereken Radyo-TV konuşmasına uygulanmıştır.

11 Ekim günü yayınlanmak üzere geçtiğimiz Pazar günü Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Siirt bağımsız senatör adayı Gani Sungur'un yaptığı konuşma banda kaydedilmiş, daha sonra konuşmayı yeniden izleyen Yüksek Seçim Kurulu, konuşmayı sansür ederek yayınlanmasını yasaklamıştır.

Konuya ilişkin olarak bir açıklama yapan TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, Yüksek Seçim Kurulu'nun kararını anti-

Devamı s. 5, sütun 6'da

Merkez Bankasının döviz rezervlerinde düşme oldu

İstanbul — Merkez Bankası döviz rezervlerinin 33.6 milyon dolar azalarak 926 milyon dolara düştüğü açıklandı. Bankanın haftalık durumundan değerlendirme yapan ilgililer geriye kalan rezervlerin içinde 150 milyon dolarlık altın karşılığı rezervlerin de bulunduğunu açıkladılar. Merkez Bankası dışında 15 yetkili banka elinde de 60 milyon dolar civarında rezerv bulunduğu bildirildi. Yetkili bankalar geçtiğimiz haftaya göre son bir hafta içinde rezervlerinde 5 milyon dolarlık bir düşüş olduğunu açıkladılar. Buna göre 15 yetkili banka ve altın rezervleri ile birlikte döviz rezervlerinin 986 milyon dolar olduğu hesaplandı.

MESS tehdit ediyor:

Bursa'da toplantı yapan MESS yönetim kurulu ve 24 işveren temsilcisi, yeni dönem toplu sözleşmeleri ile ilgili kararlar aldılar. Toplantıdan sonra bir açıklamada bulunan MESS başkanı Turgut Özal'ın sözleri, işverenlerin ücret artışı isteklerini kabul etmeyeceklerini ve lokavta başvurma eğiliminde olduklarını gösteriyor.

«sıkışırsak, lokavta başvururuz»

- MESS Başkanı Özal, «İşveren sıkıntı içindedir. Hemen hemen kimse yatırım yapmayı düşünmüyor. Toplu sözleşmeler, buna ilâve külfet getirmemelidir» dedi.
- «Yeni dönem toplu sözleşmeleri zor geçecektir» diyen Özal, işçi ücretlerinde artışın mümkün olmayacağını iddia ederek, sendikalar için «Daha fazla talepte bulunuyorlar. Ama, o talebin ne kadarını alacaklarını, ülkenin şartları gösterecek» şeklinde konuştu.

Bursa — Yeni dönem toplu sözleşmelerini görüşmek üzere MESS yönetim kurulunun Bursa'da 6.5 saat süren bir toplantı yaptığı, daha sonra ise MESS'e bağlı 24 işveren temsilcisiyle birlikte yapılan ortak toplantının gece geç saatlere kadar sürdüğü bildirildi.

Gelen bilgilere göre, madeni eşya işkolunda bulunan 170 işyerindeki 40 bin işçiyi kapsayacak toplu iş sözleşmelerinde, MESS (Madeni Eşya Sanayi İşverenleri Sendikası)'nın işçi ücretlerinin artırılmasıyla ilgili talepleri kabul etmemek ve lokavt uygulamak eğiliminde bulunduğu anlaşılıyor.

MESS Başkanı Turgut Özal, MESS'in Bursa'daki toplantısından sonra yaptığı açıklamada, Türkiye'nin çok «elverişsiz koşullarda» bulunduğu ve bu nedenle de toplu sözleşmelerin «çok zor ve çetin» geçeceğini söyleyerek, «Bu devrede, belki de, grev de, lokavt da kaçınılmaz olabilir. Ancak, arzumuz, bunlarsız sözleşme yapabilmektir» dedi.

Bursa'da yapılan toplantıda MESS işverenlerinin aldığı kararlara göre, yeni dönem toplu sözleşmelerinde 3 prensip doğrultusunda hareket edileceğini bildiren MESS Başkanı, bu prensipler hakkında açıklamalarda bulundu.

Turgut Özal, «Türkiye'de anarşik bir ortam var. Ekonomide de anarşi var. Bu şartlar, toplu sözleşmeleri biraz daha zorlaştırıyor. Bizim, MESS olarak, 3 ana prensibimiz var» diyerek, birinci prensiplerinin «çalışmaların hakkını vermek» olduğunu iddia etti. Özal, «Bu, vazgeçemeyeceğimiz bir prensiptir. Ancak, hakkın ölçüsü nedir? Hak nerededir, nerede hak değildir, o pazarlık masasında belli bir noktaya gelir» dedi.

İkinci ana nokta, işveren şu durumda sıkıntı içindedir. Hemen hemen kimse yatırım yapmayı düşünmüyor. Toplu sözleşmeler buna ilâve bir külfet getirmemelidir» diye ekleyen MESS Başkanı, üçüncü prensiplerini de şöyle açıkladı: «Üçüncü önemli faktör, enflasyon ve pahalılık meselesidir. Kabul etmek lazım ki, ücretlerin artışı üretim artmadan olduğu tak-

Devamı s. 5, sütun 2'de

Töb-der'li bir öğretmenin öldürülmesini kınamak üzere, önceki gün birçok okulda dersler ve sınavlar yapılmadı.

Eyleme katılan öğretmenler üzerindeki baskılar kınandı

Ankara — Töb-der'in Bursa'da düzenlediği mitingin güvenlik kuvvetlerince dağıtılması sırasında, bir öğretmenin öldürülmesini kınamak üzere önceki gün derslere ve sınavlara girmeyen öğretmenler hakkında, Türkiye'nin çeşitli yerlerinde soruşturma açılması ve birçok öğretmenin gözaltına alınması tepkiyle karşılandı.

Diyarbakır'da, Töb-der'li öğretmenlerin Türkiye düzeyinde yaygın bir şekilde uyguladıkları «yas» eylemine katılan 150 öğretmenin tutuklanması, çeşitli demokratik kuruluşların yayınladıkları bildirilerle kınandı.

Türkiye'nin birçok yerinde de «yas» eylemine katılan öğretmenlerin tespit edilerek, haklarında soruşturma açıldığı bildirildi. Alınan bilgiye göre, An-

Devamı s. 5, sütun 6'da

Gerçek Durum

DİSK'in Seçim Tavrı ve Bazı Eğilimler Üzerine

DİSK Yönetim Kurulu, oldukça uzun bir gecikmeden sonra, seçimlerde takınacağı tavrı belirledi ve kamuoyuna açıkladı. **DİSK seçimlerde CHP'yi destekliyecek.**

Karar, bir kaç yanlış tesbitin ve bir çok hatalı eğilimin üzerine bina edildiği için, temelindeki bu eksikliklerin sonuçlarını da yaratmaya açık bir nitelik taşıyor. Kararda, tarihi birer yanılgı niteliğini taşıyan noktaların altını çizmekte yarar görüyoruz.

- Karar her şeyden önce, işçi sınıfımızın ekonomik ve demokratik çıkarlarının burjuvaziden bağımsız olduğu gerçeğini gözardı ediyor. Bundan önce de DİSK yönetimleri seçimlerde sosyal demokrasinin desteklenmesi doğrultusunda kararlar almıştı. Ancak bu kararlar, etkili olabildikleri ölçüde, işçi sınıfının çıkarlarını burjuvaziye teslim etmekten başka bir sonuç doğurmamıştı. Bu kararın da akla gelen ilk niteliği budur.
- DISK'in kararında göze batan bir diğer önemli yanılgı, nitelikleri sayılmaksızın salt bir işçi sınıfı önderliğinden sözedilmekle yetinilmiş olması. **«..faşizmin karşısına dikilecek ilk ve temel güç işçi sınıfımızdır.»** deniyor ama, işçi sınıfının böyle bir fonksiyonu, ancak onun bağımsız sınıf politikaları çerçevesinde mümkün olabilir. Umudunu burjuva reforminizmine bağlamış bir işçi sınıfının ne ekonomik çıkarlarını koruması ne de faşizme karşı militan gücünü seferber edebilmesi mümkün olmaz. Bütün bunların ötesinde, işçi sınıfının anti-faşist mücadeledeki önderliğinin bir tek anlamı vardır. **Siyasal önderlik.** Bu önderlik siyasai örgütlenmeyle somutlanır. Bu hayati nokta gözardı edildiği için şunun söylenmesine kadar varılmış: **«..işçi sınıfımızın bağımsız sınıf ve kitle sendikal örgütü olan DİSK 14 Ekim seçimlerini esas olarak bu açıdan değerlendirmekte...»**
- Görülüyor ki, DİSK'in «bağımsızlığı» sorunu vurgulanıyor ama, bunun kimden ve nasıl bir bağımsızlık olduğu belirtilmiyor. İlke düzeyinde olmasa bile bu kavram, tutum olarak «partiler üstü» nitelenmesine hayli açık kapı bırakıyor. Ama karar, bu kavramı da zedeliyor ve CHP'nin desteklenmesini istiyerek, son derece sakıncalı bir eğilim somutluyor. İşçi sınıfının sendikal örgütleri, sadece ve sadece burjuvaziden bağımsız olabilirler, özellikle de olmalıdırlar. Ama sendikaların işçi sınıfının çıkarlarından ve sosyalist hareketten bağımsızlığı, DİSK yönetiminin belirleyeceği bir olgu değildir. Halbuki, DISK'in bu kararı, özellikle burjuvaziden

Devamı s. 5, sütun 7'de

BÖLGEDEKİ BARIŞ VE GÜVENLİĞİ TEHDİT EDEN

ABD, üslerinin faaliyet süresi yeniden uzatılacak

- ABD ile 9 Ekim'de imzalanacak olan anlaşma ile, Türkiye'deki ABD üsleri faaliyetlerine devam etme hakkı kazanıyor.
- Gölcük tersanesinin, ABD 6. filosuna bağlı savaş gemilerinin bakımı ve onarımını sağlamak üzere genişletileceği bildirildi

Ankara — Türkiye ile ABD arasında, «savunma işbirliği andlaşması» üzerinde 9 aydır sürdürülmekte olan görüşmelerde son safhaya varıldığını bildirdi.

Bilindiği gibi, daha önce ABD tarafından Türkiye'ye uygulanmış olan silah ambargosunun kaldırılmasından sonra, 9 ekim 1978 tarihin-

Devamı s. 5, sütun 4'de

LİMTER-İŞ Genel Başkanı, konuşması sırasında.

Marmara tersane işçileri grevde kararlı

Yarımca Marmara Tersane işçilerinin grev mücadelesi yükselerek sürüyor. İşçiler, grevin kendileri için tam bir okul olduğunu belirtiyorlar.

Grevin 18. gününde işçileri TSİP Kocaeli İl Örgütü ve TSİP MYK üyesi Aydoğan Gezer ziyaret ederek işçileri kutladılar.

Ziyaret sırasında Partili-

Devamı s. 5, sütun 4'de

Altın fiyatlarındaki artış kapitalist dünyayı telaşa boğdu

- Altın fiyatları başdöndürücü bir hızla artıyor
- Saat başı değişen fiyatlar karşısında sarraflar, altın satışı yapmıyor.
- Batılı ülkeler bu yükselişi durdurabilecek önlemler konusunda görüşmelere başladı.

Altın fiyatları büyük bir hızla artarken, saraflar zaman zaman satışlarını dur duruyorlar.

Altın, yüzyıllardan beri insanların en büyük güvence kaynağı olmuştur. Ekonomisi belirsiz ve dengesiz ülkelerde özellikle halkın dişinden tırnağından ayırdığı üç beş kuruşu devamlı olarak altına yatırdığı görülür. Bunların içinde en belirgin olarak altın satın alan ülkelerden biri de hiç kuşkusuz Türkiye'dir.

Türkiye'de eski bir deyimle, meslek sahibi olmak bile «Kolunda bir altın blezik» taşıyor diyerek değerlendirilir. Evlenecek kızlara altınla başlık kesilmesi eski bir gelenektir. Yüzyıllardan beri bu ülkenin insanları, karınca kaderince çocuğu olan yakınlarına olanaklarına göre bir altın takarlar. Sünnet düğünleri, düğünler altın tüketiminin en yoğun olduğu günlerdir. Bir de hasat sonrası parasını güvence altına almak isteyen köylüler, hiç düşünmeden ellerine geçen üç beş kuruşu altın alarak değerlendirirler.

Şimdi, altın fiyatlarının dünyada ve Türkiye'de şaşırtıcı bir hızla tırmanması tüm geleneksel değerleri yıkmaya yeterlidir. Bu anormal tırmanışı açıklamak için çok çeşitli yorumlar yapılmaktadır. Arapların elle-

Devamı s. 5, sütun 6'da

gedik

RUHSAT

MHP kadın kolları başkanında ruhsatsız silah yakalanmış.

Silahşör kadın gözaltına bile alınmamış.

Şaşılacak bir yanı yok.

Polis devletin ruhsatını aradığı için bulamamıştır.

Halbuki MHP'liler silah ruhsatlarını «Başbuğ»larından alırlar.

taşı

TMMOB Direnişinin Anlamı

Etem AKÇELİK
İnşaat Müh.

Türkiye'nin içinde bulunduğu derin ekonomik-siyasi buhrandan en çok etkilenen emekçi sınıflar ve özellikle onların ücretle çalışan kesimleridir. Bunlar arasında mühendis ve mimarlar önemli bir kitleyi oluşturmaktadırlar.

Türkiye'de çalışan mühendis ve mimarlar doksan bin civarındadır. Bu sayı, maaş ve ücretle çalışanların toplam kitlesiyle karşılaştırıldığında büyük bir rakam gibi gözükmemektedir. Ne var ki mühendis ve mimarların üretimdeki yerleri sayılarıyla kıyaslanamayacak kadar önemlidir. Kapitalizmin ulaştığı günümüzdeki gelişme aşamasında üretim sürecinin yüksek düzeyde örgütlenmiş kalifiye emek olmadan sürdürmenin imkânı yoktur. Bu durum bilimi üretici güçler arasına sokarken, taşıyıcılarını da giderek üretim süreci içerisine çekmekte, onları işçileştirmektedir. Böylece yüksek düzeyde teknik bilgiye ihtiyaç günümüz koşulları için kaçınılmaz hale gelmiştir. Bunun doğrudan sonuçlarından biri teknik eğitimin yaygınlaşması; bununla paralel olarak mühendis sayısının kitlesel boyutlara ulaşmasıdır. Bu şartla kopmaz bir şekilde bağlı olan ikincisi: Kitleselleşen mühendis sayısının yeni konumlarında ezici çoğunluklarının eskisi ayrıcalıklı durumlarını kaybetmeleri, yani yoksullaşmalarıyla birlikte işsiz kalmalarının sıradan rastlanılır bir olay, haline gelmesidir.

Bilimsel ve teknolojik devrim diye tanımladığımız yukarıdaki yeni duruma en üst biçimiyle emperyalist ülkelerde (ABD, Japonya, Batı Almanya, Fransa vb.) rastlanacağına burada belirtelim. (1)

Bu demek değildir ki Türkiye gibi emperyalizme bağımlı geri bir kapitalist ülkede bilimsel ve teknolojik devrim etkisini göstermektedir. Tam tersine emperyalizme bağımlılığa koşut olarak geri bir düzeyde de olsa bunun etkileri görülmektedir. Türkiye'de mühendislerin ücretleri son yıllarda büyük bir düşüş göstererek sıradan bir çalışmanın konumuna inmiş, hatta sendikalı işçilerin oldukça altında ücret almaya başlamışlardır. Diğer bir gösterge de mühendisler arasında görülen yaygın işsizliktir ve meslek dışında çalışmaktır. İşsiz olanları bir yana bırakırsak ondokuz bin mühendis, yani her dört mühendisten biri kendi mesleğinde çalışmamaktadır.

Mühendislerin hayat koşullarının gerçek durumunu anlıyabilmek için bütün bu söylenenleri içinde yaşadığımız ekonomik ve siyasi durumla birlikte ele almak gerekir.

Resmi fiyat artışları tekelci sermayenin dayatmalarına bağlı olarak ölçü tanımaz bir şekilde yükselirken piyasada bu fiyatlardan mal bulmanın imkanı yoktur. En temel mallar —yağdan şekere kadar— karaborsaya düşmüştür. Karaborsa fiyatlarının alınan ücretlerle karşılanabilmesi hiç mümkün değildir. Bu durumda yapılacak tek şey zorunlu tüketim mallarında kısıntı, yani geçim düzeyinin büyük bir hızla düşürülmesidir. Mutlak yoksullaşma denilen de bundan başka birşey değildir. Öyle görülüyor ki kısa dönemde önüne geçilmesinin imkanı görülmemektedir. Ülkemizde burjuva iktidarlarının adet haline getirdikleri seçim öncesi geçici bolluğa bu dönemde rastlanmaması dediklerimize en çarpıcı örnektir.

19 Eylül'de TMMOB (Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği) tarafından gerçekleştirilen bir günlük işi bırakma eyleminin koşullarından biri olan ekonomik bunalımın ifadesi kısaca böyledir. Aynı gün Başbakan Eçevit'e bütün işyerlerinden çekilen telgrafta bu durum şöyle dile getirilmektedir:

«Hayat pahalılığı ve enflasyon karşısında tüm kamu çalışanları gibi kendimin ve ailemin en zorunlu gereksinmelerini karşılayamaz duruma geldim.»

Yeni işe başlayan bir mühendisin aldığı ücretin 5925 lira, üç yılını doldurmuş bir çocuklunun 7027 lira, altı yılını doldurmuş iki çocuklunun 7686 lira maaş aldığını burada belirtirsek yukarıdaki ifadenin ne kadar doğru olduğu derhal ortaya çıkar.

Mühendis ve diğer bütün memur çalışanlar için kapitalizm şartlarında yaşam düzeyini biraz olsun iyileştirebilmek için grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı Türkiye'de de demokratik kitle örgütleri tarafından talep edilmektedir. Şüphe yoktur ki 19 Eylül'de kitleleri harekete geçiren en önemli şiarlardan biri bu haktır. Grevli toplu sözleşmeli, sendika hakkı onların üretimdeki yeni konumlarına uygun düşmekte ve artan yoksullaşmayı önlemekte en etkin mücadele silahı olarak belirmektedir.

TMMOB eylemi artan hayat pahalılığına karşı mücadeleyi yükseltirken bunu hiç bir şekilde siyasi mücadeleden koparmamakta aksine onunla açık bir şekilde birleştirmektedir. Adı geçen telgrafta tekelci sermayenin işçi sınıfı ve emekçi halk üzerinde açık terörcü diktatörlüğü demek olan faşizm tehlikesine dikkat çekilmekte ve faşist yuvaların dağıtılması istenmektedir.

İçinde bulunulan koşullarda tekelci sermayenin rejim-siz, emekçi halkı kan ve gözyaşıyla susturacak faşist bir yönetim anlayışı-çığlıklarının artığı bu günlerde faşizm tehlikesine kitlesel eylemle karşı çıkmasının ne kadar büyük ve hayati bir önsminin olduğu gün ibi ortaya çıkar.

19 Eylül eylemine olmuş bitmiş bir eylem gözüyle bakmamak gerektiğini aynı telgrafın son cümlesi açıkça söylemektedir. Olduğu gibi alıyoruz:

«Durumun böyle sürmesi karşısında en doğal hakkım: direnme hakkımı daha etkin kullanacağımı bilgilerinize sunarım.»

Bu sözlerin bir anlamı emekçilerin haklarını ancak kendi mücadeleleri ile alacaklarını ise bununla ayrılmaz bir şekilde bağlı olan diğer bir anlamı da sosyal demokrat CHP'nin yığınlarının çıkarlarını nasıl görmezlikten geldiğini açık-seçik ortaya sergilemesidir. Böylece CHP, yani sosyal-demokrasi, hızla iflas ederken kitlelerin önünde tek yol kalıyor: mücadelelerini yükseltmek, sorunlarının çözümünü burjuvazinin şu veya bu siyasi akımının eline bırakmamak. TMMOB eylemi bu noktaya işaret etmiş ve sosyal demokrasinin emperyalizm, onun yerli ortağı tekelci sermaye karşısındaki teslimiyetçi tavrını açığa çıkartmıştır. Bu, eylem sırasında öylesine elle tutulur bir hale geldi ki hiçbir sosyal demokrat eğilimli teknik eleman veya memur eylemin karşısında yer almadı. Oysa hatırlanacağı gibi Ecevit, olayı tam da yan ödemelerin artırılacağı (!) sırada cereyan etmesinden ötürü karanlık güçlerin içerisinde rol alabileceği bir eylem olarak göstermeye çalışmıştı. Bu değerlendirmeye hiçbir memurun —haliyle sosyal demokrat olanlar da içinde— katılmadığı eyleme katılma oranının yüzde yüze varmasından anlaşıldı.

19 Eylül direnişinin en dikkate değer noktalarından biri mühendis ve mimarların TMMOB öncülüğünde işi bırakmaları olarak kararlaştırılmasına rağmen; eylem sırasında diğer demokratik kitle örgütleri ve sendikaların desteklenmesiyle çalışanların genel bir direnişe dönüşmesidir. Ücretli kölelik sistemi demek olan kapitalizmin emekçi halkı mahkûm ettiği yoksulluk ve sefaletin dayanılmaz boyutlara ulaştığını bundan daha iyi başka hiçbirşey gösteremez. Emekçi yığınlar artık eskisi gibi yaşıyamayacaklarını anlamaya başlamışlardır. Bu durum yığın eylemlerinin önümüzdeki dönemde artacağını göstermektedir.

TMMOB eylemi bunun bir işaretçisidir.

---

(1) Şüphe yoktur ki bilimsel ve teknolojik devrim sosyalist ülkelerde de hızla gelişen bir süreçtir. Ancak orda, üretim araçları üzerinde toplumsal mülkiyet olduğundan bu durum halkın genel refah düzeyinin artmasında büyük bir rol oynamaktadır.

«KARS-ARDAHAN MASALI» VE KARS

Duran KARAMEHMETOĞLU

Kars oldum olası, gerici siyasal güçlerin dilinden düşmez olmuştur. Bir zamanlar bu ilimizi, Ardahan'la birlikte Sovyetler Birliği'nin bizden almak istediği yalanı ile politika yapılırdı. Şimdi de Kars'ı Demirel diline dolamış. Bu ilimizle ne kadar yapabilirse, onu yapmaya çalışıyor.

Kars ve Ardahan'ı bizden Sovyetler Birliği ne zaman «istemiştir.»? Türkiye'nin dış politikasında köklü bir dönemecin yaşandığı sıralarda. Yani, Batının askeri ittifakları çerçevesi içine girmeyi planlama döneminde. NATO'ya girmek isteyen Türkiye'deki egemen güçler, Sovyet düşmanlığını geliştirmek ve Batı'ya iltica'nın şartlarını olgunlaştırmak için böyle bir yalanı beslemiş ve büyütmüşlerdi. İşin esası çok daha başka idi. Bu sonradan yazılıp çizildi. Herkes tarafından öğrenildi. Meğer ki Türkiye 1920'lerde Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında imzalanmış bir anlaşmanın temeline dinamit koymak istermiş de, bunun için Kars ve Ardahan diye bir sorun yaratırmış.

Neyse ki, Türkiye, o zamanlar bu yalandan istediği sonuçları elde etmeyi başarmış. NATO'ya girmiş. Bir delinin attığı taşı kuyudan çıkarmak, o gün bugündür çok zor olmuş!

Şimdi de Demirel bozuk plâk gibi bir «Kars sorunu» bellemiş. Bilindiği gibi Kars, ilerici-sosyalist potansiyelin hayli yoğun olduğu illerimizden biri. Bura halkı gericiliğe pek pabuç bırakmıyor. Faşist işgal altındaki Erzurum'da çeteler, bu yüzden «Kars düşmanlığı» diye bir taktik geliştirmişler. Ama buna karşılık Kars halkının da geliştirdiği bir anti-faşist taktik var. Faşistler bu demokratize ortamda nefes almakta hayli zorluk çekiyorlar.

Demirel'in ilk rüyası, «Kars kalesine kızıl bayrak çekilmesi» oldu. «Hayırlı ola!» diyen çıkmadığı için saçmalamaya devam etti. Sanki işçi sınıfının tek bir kaleye bayrak çekmekle yetinmiyeceğini bilmezmiş gibi.

Daha sonra Demirel, halka silah çeken «koruma polisleri» eşliğinde Kars'a girdi. Seçim konuşması yapmaya gelen bir siyasi liderden çok, işgalci bir komutan gibi. Kendi cüssesinin ses getirmiyeceğini bildiği için, tabanca seslerinden medet umarak.

Şimdi Demirel'in «Kars'ı fethedip» dönmesinden, Kars Kalesi'ndeki «kızıl bayrağı indirmesinden» sonra, onun yerine faşizmin bayrağını çekmek için çabalara hız verildi. Kars halkını karşısında bulamadığı için öfkelenen Demirel, şimdi bu halkın karşısına öfkeyi çıkarmayı deniyor. Ecevit'i de, demokratik bir olanağı kullanmaktan vazgeçirerek gelişmelerin üzerine gitme fırsatını onun elinden alarak.

Demirel'in «işgal ettiği» Kars toprağına faşizmin tohumlarını ekmek yetmez. Çünkü Kars oldukça çoraktır. Faşizm ancak kanla yeşerebildiği için kan gerek. Tesadüf bu ya, gelir Demirel'in senatör adayının kanına göz diker faşizm. İtiraz edilir buna. «Ne demek, öldüren nasıl faşistler olabilir» diye.

Demirel «Ara rejim» formülüne karşı çıktıydı ya! Neden olmasın? Neden olaylar Demirel'in siyasal çapını aşarak gelişmesin ki?

Merak edilmesin. Demirel oyunu, kendisi de altta kalacak şekilde oynuyor.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Sovyetler Birliği'nde konut sorunu yok

Sovyetler Birliği'nde eğitim sağlık ve diğer toplumsal ihtiyaçlar gibi konut ve yerleşme ihtiyacı da plânlı olarak karşılanmaktadır.

II. Dünya savaşı sırasında faşist Almanya'nın saldırısına karşı Sovyetler Birliği büyük bir mücadele vermiştir. Bir dergide belirtildiğine göre bu savaşta 25 milyon insan evlerini kaybetmişlerdir. 1950 yıllarında insanlar oturdukları yetersiz konutlardan çıkarılmış ve yeni evlerine yerleştirilmişlerdir. 1960 yıllarında ise her aileye bir daire prensibine sadık kalınarak yerleştirme devam etmiştir. Bugün Sovyetler Birliği'nde bütün işçiler ve halkın diğer kesimleri için bu amaç gerçekleşmiştir.

1971-1975 yılları arasında 10 milyon ev yapılmıştır. 1976-1980 programına göre 11 milyon ev yapımı plânlanmıştır. Bu gelişmeye karşılık kiralar 1928 yılından beri sabit durmaktadır. Aylık kira bedeli aile gelirinin çok az bir kısmını tutmaktadır. Devlet bu evlerin tüm tamir ve bakımlarını ücretsiz olarak yapmaktadır. Her aile bu haktan isteğince yararlanmaktadır.

Şimdi ise yeni istekler ortaya çıkmaktadır. Bugün daha büyük, daha konforlu evlerin ihtiyacı doğmuştur. Bu isteklerin yerine getirilmesi için halen 370 fabrika çalışmaktadır. Bu fabrikalarda yeni ihtiyaçlara uygun ev ve apartmanların yapımı için çalışılmaktadır. Bu yeni gelişme içinde yeşil alanların miktarı da fazlalaştırılmaktadır. Park yerleri, bahçeler, korular evlerin yanında yer almaktadır. Amaç insanların çekici, rahat ve temiz alanlarda oturmasıdır.

Türkiye'de ise bütün toplumsel ihtiyaçlar gibi konut ihtiyacı da yeterince karşılanmamaktadır. Bugün Türkiye'de milyonlarca gecekondu vardır. Ve şehirli nüfusun dörtte birini aşkın bölümü gecekondularda oturmaktadır. Evlerin çoğu elektrik, su, helâ, banyo gibi vasıflardan yoksundur. Bütün bunlara rağmen kiralar ise çok yüksektir. Nisbeten ihtiyaca uygun evlerin kira bedeli bir işçinin gelirinin tamamına yakın kısmını tutmaktadır.

Genel–İş'in Geyve Grevi 12. ayına girdi

DİSK'e bağlı Genel-İş'in Sakarya Şubesinden yapılan açıklamada, sendika üyesi işçilerin Geyve'de sürdürdükleri grevin 12. ayına girdiği belirtildi.

Açıklamada, işverenin uzlaşmaz tutumu nedeniyle başlatılan grevin uzaması sonucunda, belediye hizmetlerinin aksadığı ve halk sağlığının tehlikeye girdiği ve bunun tek sorumlusunun da Belediye Başkanı olduğu söyleniyor.

Bu arada Geyve halkının 500 imzalı bir dilekçe ile Valiliğe başvurduğu, «grevci işçilerin sorunlarının ivedilikle çözümlenerek belediye hizmetlerinin daha fazla aksatılmamasını» istediği de açıklamada yer alıyor.

Genel-İş Sakarya Şube Başkanı Hasan Cevher tarafından yapılan açıklamada. daha sonra özetle şöyle denildi:

«Halk, grevin devam etmesi halinde Geyve'de bulaşıcı hastalıkların başgöstereceği kaygısıyla çözüm bulunmasını ve ekonomik bunalım içindeki işçilerin haklarının verilmesini istiyor. Asgari ücret düzeyinde çalıştırılmakta olan emekçi kardeşlerimizin toplu sözleşmeyle yeni haklar kazanması sözkonusu olmaksızın bir çözüm bulunamıyacağı ise ortadadır.»

«Bugüne değin Geyve halkına hiçbir hizmet götürmeyen, sırt üstü yatan Belediye Başkanından bu sorumsuzluğunun hesabı seçimlerde mutlaka sorulacaktır.»

TÜM OR–DER: «Orman yangınlarının seçim bölgelerinde çıkması rastlantı değil»

Ankara — Tüm Ormancılık Personeli Derneği Genel Başkanı Abdullah Soner, «Son günlerde, orman yangınlarının seçim bölgelerinde. seçim aylarında çıkması bir rastlantı değildir, düşündürücüdür» dedi.

Tüm-or-der Genel Başkanı Soner, orman yangınlarının genellikle sahil şeridi üzerinde çıkmasından suçlu olarak yoksul köylülüğün gösterilmek istendiğini, gerçek suçlunun ise, yıllardır yanlı ormancılık politikası uygulayarak kıyı ve orman yağmacılığına fırsat veren siyasi iktidarlar olduğunu söyledi.

«Adana, Antalya. Muğla ve Çanakkale ormanlarında, aynı günde çıkan ve birbirleriyle ilişkili oldukları aşikar orman yangınları ve Marmaris'te altı yerde birden çıkan orman yangınları, ormanlarımız üzerinde insafsızca oynanan oyunları göstermektedir» şeklinde konuşan Abdullah Soner, ormancılık ekonomi politikasının yoksul orman köylüsünün yaşamını düzeltecek şekilde değiştirilmesini istedi.

Her yıl yangınlar ve kollezyon nedeniyle meydana gelen kayıplar nedeniyle orman alanlarının daraldığını hatırlatan Soner, bu durumun ülkemizi çölleşmeye ve felakete sürüklediğini söyledi. Tüm-or-der Genel Başkanı, motorize edilmiş orman yangın ekiplerinin kurulmasını ve halâ görev bekliyen orman muhafaza okulu mezunlarının atamalarının yapılmasını istedi.

Petkim-İş: «İşçilerimiz her türlü saldırıyı göğüsleyecektir»

Ankara (a.a.) — Petkim-İş Sendikası genel sekreteri Kâmil Deriner, Sendikanın Antalya şube sekreteri M. Rıza Uslu'nun saldırıya uğraması olayını protesto etmiş; «İşçilerimiz her türlü saldırıyı göğüsleyeceklerdir» demiştir.

Antalya Şube Sekreteri USLU'nun dün gece, saldırıya uğrayarak yaralanması olayını kınamak amacıyla, bu gün bir bildiri yayınlayarak; «Petkim-İş'i zayıf düşürmeye, parçalamaya çalışmanın, işbirlikçi tekelci burjuvazinin ana hedefi olduğunu» ileri sürmüştür.

Deriner, «Proletaryanın mücadelesini sürükledikler ini savunan serüvencilerin bu saldırının onların da yolunu gösterdiği görüşünü savunarak, «Sağdan ve soldan gelen saldırılara karşın, Petkim-İş dimdik ayaktadır» demiştir.

Çağatay Anadol — Bakış

Pes!

Bilimsel sosyalistler, Cumhuriyet Halk Partisinin sınıf uzlaştırmacılığı temelindeki tarihi misyonuna ve bu misyondan kaynaklanan kaypaklığına defalarca dikkat çektiler. Ve en iyi öğretmenin hayatın kendisi olduğunu, emekçilerin, sosyal demokrasinin ne olduğunu yaşayarak göreceklerini belirttiler.

Bilimsel sosyalistler anti-faşist mücadele alanında sosyal demokrasiyi tutarlı bir politikaya çekmek için sürekli uyardılar. Demokrasi güçleriye kader birliği yapması gerektiğini, katil kovalamakla faşizmle mücadele edilemeyeceğini, bıkmadan vurguladılar.

Kitleler önündeki imtihan günü yaklaştıkça sosyal demokrasinin tutarsızlığı, tırmanarak artıyor. Bunun son örneğini, faşistler tarafından katledilen Adana Emniyet Müdürünün yerine yaptığı atamada görüyoruz. Hergün gazetesini sevinçten zıplatan bir atamayla sosyal demokrasi halk düşmanlarına, faşizme büyük bir taviz vermiştir. Başka ülkelerin sosyal demokratlarının düştüğü bönlüğe «bizimkiler» çok çabuk düşmüşlerdir. Faşizm yılanının başını okşayarak onun gönlünü almaya çalışanların ve «bana dokunmayan yılan bin yaşasın» diyenlerin eline yılan dişlerini geçirmiştir bile.

Batı'nın sosyal demokrat partileri işçi sınıfı mücadelesinin döneklerinden oldukları için güçlü tarihsel kökleri olan işçi hareketinden etkilenmekte, onun geleneksel izlerini taşımaktadırlar. Bu yüzden onun tutarsızlığı bizdeki kadar büyük ölçeklerde ortaya çıkmıyor. Türkiye'nin sosyal demokrasisi ise, sosyal demokratlığı bir giysi gibi sırtına geçirmiş, «devlet partisi» geleneğinin, tarihi boyunca ne işçi sınıfıyla ne emekçi halk kitleleriyle hiçbir bağa sahip olmayışının getirdiği saray politikası çizgisini ısrarla sürdürüyor. Genel başkanları ilk radyo konuşmasında MHP'ye atıp tutarken, onun İçişleri Bakanı Adana Emniyetine faşistleri sevindirecek bir atamayı yapmış bile. Saray politikasının incelikleridir bunlar: kitlelerin faşizme karşı hıncını sözle okşayacaksın, ama eyleminle faşizmin ekmeğine yağ süreceksin, ona uzlaşma önereceksin.

Bu hesap Bağdattan döner. İşçi sınıfı sosyalistleri emekçi halka sosyal demokrasiyi ısrarla teşhir edeceklerdir. Anti-faşist ve demokratik mücadelenin sonuna kadar tutarlı tek toplumsal gücü işçi sınıfı, meydanları ne faşizme, ne de onunla uzlaşmaya çabalayan sosyal demokrasiye bırakacaklardır. Sosyal demokrasinin ihaneti ve bönlüğü halkımızın çekeceği acıları arttırmaktadır, ama zafer mutlaka halk güçlerinin olacaktır.

ÇAĞRI

FAŞİZME, EMPERYALİZME, TEKELLERE ve ŞOVENİZME KARŞI

Eylem Birliği Mitingi

Tümilerici, demokrat ve sosyalistleri katılmaya çağırıyoruz.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
İstanbul İl Yönetim Kurulu

Bakıye Beria Onger
İstanbul Bağımsız Senatör adayı

Gün: 6 Ekim 1979 — Cumartesi saat: 14.00.
Yer: Şişli — Hürriyet-i Ebediye Meydanı

Okurlardan

Burjuva partilerinin ucuz seçim yatırımı

Kısmi senato seçimlerinin yaklaştığı şu günlerde sözde köyleri asfaltlama çalışmaları sürüyor.

Genel seçimler öncesi «bir kaç boru gönderip su getireceğiz» diye köylüleri kandırmağa kalkışan MC partileri, hakettikleri şamarı yedi. Bugün halkın desteğiyle işbaşında olan CHP ağırlıklı hükümetin yaptığı, diğerlerine ne kadar da benziyor. Seçimler yaklaşınca sırf göz boyamak için sözde asfaltlama yapılıyor. Taş taban yığmadan toprak üzerine zift döküp seyrek çakıl serpen Karayolları ekipleri daha köyleri terketmeden yollar eski haline döndü. Asfalt dedikleri tek kat çakılın altı yumuşak olunca, bir sel ya da bir araba freni, yolun çukurlaşmasını sağlıyor. Asfalt çalışmaları daha bir ay önce bitmiş olmasına rağmen, köy yollarının tamire ihtiyacı vardır.

Bu asfaltlanan yollara Samandağı-Tekebaşı, Meydan yolu dahildir. Tekrar yapacağız diyerek yıktıkları Dere köprüsünün yapılmaması yüzünden yol kullanılmıyor, kaçak yollardan geçilmek zorunda kalınıyor. Yapılan derme çatma asfaltın bile yararı olmuyor. Köprüyü neden yaptırmadıkları sorulduğunda, Parlamenterler açıkça «cezalandırdıklarını» söylüyorlar. Yerel seçimlerde toplam 1100 sosyalist oyun çıktığı bu iki köy şimşekleri üstüne çekti. Burjuva politikacıları, babalarının sandıkları bu köylerden, bu kadar sosyalist oy'un çıkacağını beklemiyorlardı. Şimdi tekrar bu köyleri dolaşıp oy isterler mi bilemeyiz ama, bizim cevabımız bellidir.

Samandağı-Tekebaşı
Köylüleri

EKONOMİ

Silahlanmanın Getirdikleri

● **Silahlanma yarışı silah tekellerine alabildiğine kazanç sağlarken, insangücü, yeraltı, yerüstü zenginlikler, enerji vb. tüm maddi kaynakların barışçı ve üretici olmayan amaçlar uğruna hesabı sürüyor.**

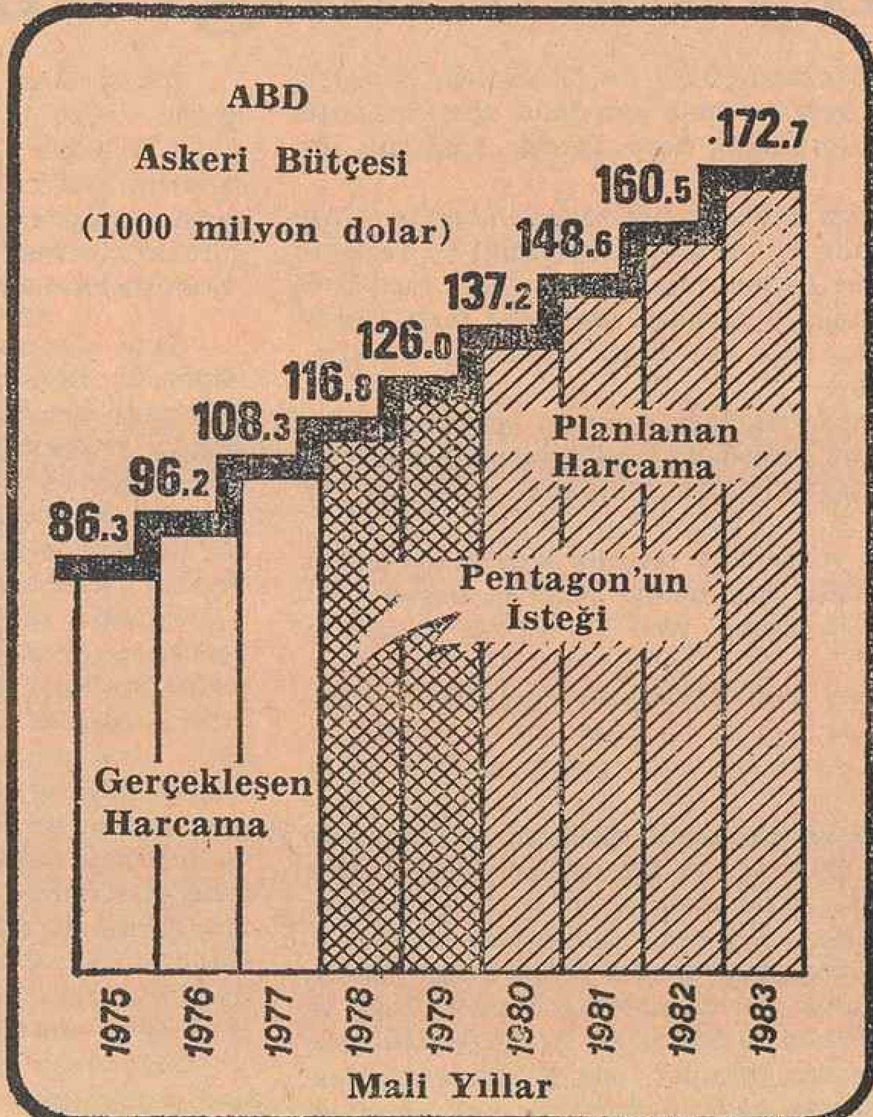
Kapitalist ülkelerde silahlanma harcamaları her geçen gün artarak sürüyor. 1965'den bu yana ABD'nin silahlanma harcamaları 52 milyon dolardan 130 milyon dolara yükselmiş, yani yaklaşık 2,5 kat artmıştır. Aynı dönemde Federal Almanya'da silahlanma harcamaları 2,8 kat, İngiltere'de, 2,2 kat ve Fransa'da 3 kattan fazla artmıştır.

ABD askeri-sanayi kompleksinin yapısı ABD silahlarının 2/3'ünü üreten tekellere dayanmaktadır. Kompleks, sanayinin 100 kadar ana ve yardımcı dalında hüküm sürmektedir. Pentagon'un iş yaptığı 120,000'den fazla şirket bulunmaktadır. Bunlardan esas payı alan 20,000 arasında aslan payı büyük tekellere gitmektedir. Geçen beş yılda yapılan sözleşmelerde en büyük pay beş tekele gitmiştir. Bunlar, Lockheed, General Electric, General Dynamics, McDonnell Douglas ve United Techonologies'dir. 1977 mali yılında Pentagon'un baş sözleşmecisi Mc Donnell Douglas 2.500 milyon dolarlık sipariş almıştır. Onun yanısıra Lockheed 1,700 milyon dolarlık, United Technologies 1,600 milyon dolarlık sipariş alırken; Northrop; Hughes Aircraft, Boeing, General Electric, Grumman Aircraft Engineering, Rockwell International ve General Dynamics her biri 1,000 milyon dolarlık sipariş almışlardır.

ABD'de tekellerin silah üretiminin yanısıra sivil ekonominin hatırı sayılır bir bölümü de askeri amaçlara ayrılmıştır. Pentagon yaratılan ürünlerin değerinin yaklaşık yüzde 20'sini tüketmektedir.

Batı Avrupa'da da özel sermayenin tekelinde olan silah üretiminde bir grup firma önde gelmektedir. Federal Almanya'da, MBB, Dornier (uçak, roket), Krauss-Maffei (tank), Siemens, AEG-Telefunken (radyo-elektronik) gibi firmaların öncülüğünde temel sanayi firmalarının pekçoğu ve bu arada 220.000'den fazla insan askeri üretimde çalışmaktadır. Leopard tanklarının üreticisi Krauss-Maffei, 1965-70 yılları arasında tutarı 3,000 milyon mark'ı aşan 2700 tank imal etmiştir. Onu izleyen Leopard—2 için verilen ilk siparişlerin tutarı 7,000 milyon mark'ı aşmıştır.

SNECMA, Dassault, Matra, SNIAS'ın başı çektiği silah üretiminde Fransa'da 270.000 den fazla insan askeri üretime seferber edilmiş durumdadır.

Silahlanma bütçesi artıyor. Harcamaların yükünü çeken ise emekçiler.

Silah tekelleri için, yeni yatırımı körükleyecek etkenler çoktur. Ürünlerini pazarlama sorunları olmadığı gibi, devlet parasını önceden verecek kadar cömert davranmaktadır. Ayrıca faizsiz kredi, yüksek kâr, modern silâhları geliştirmede yükü azaltıcı her türlü yardım üretimi teşvike hizmet etmektedir. Askeri üretimde sermayenin diğer üretim dallarından daha çabuk dönmesi, silahların gelişmesiyle birlikte fiyatların da rahatlıkla artırılabilmesi de bunlar arasındadır. Ayrıca silah üretimine yapılan yatırım diğerlerince riskli değildir, emperyalizmin doğasından kaynaklanarak «istikrarlı» bir gelişme göstermektedir.

Emperyalistler, savaş kışkırtıcısı propagandanın yanısıra askeri üretimin ekonomi için faziletlerini de sıralamaktadırlar. «İstikrarlı» üretim nedeniyle askeri yatırımların krizi azaltıcı, istihdamı arttırıcı yanlarından söz etmektedirler. Ayrıca askeri üretimin bilimsel-teknolojik gelişimin hızlanmasına katkısını (!) vurgulamaktadırlar.

Oysa yaşanılanlar bunun hiç de böyle olmadığını göstermektedir. 800 milyon cahil insanın yaşadığı, yaklaşık 40 ülkede her 10.000 kişiye ancak bir doktorun düştüğü ve geri kalmış bölgelerde 500.000 milyondan fazla insanın aç olduğu dünyamızda, silahlanma yarışının getirdiği ağır yük hiç bir şekilde inkâr ya da gözardı edilemez.

Silahlanma yarışının başını çeken ABD'de 25 milyon aç vardır. Yapılan araştırmalar, ABD'de 1979 mali yılı için önerilen 128.000 milyon dolarlık askeri harcamanın toplanabileceği miktarın 1.357.000 işsize iş sağlanabileceğini ortaya koymuştur. Silahlanmaya ve silahlı kuvvetleri muhafazaya ayrılan yıllık tutar, bugün geri kalmış ülkelerdeki 2000 milyon insanın yarattığı GSMH'ya eşittir. Silahlanma yarışı, artan silahlanma harcamaları bir yandan emekçiler üzerinde vergi yükünü artırırken, diğer yandan özellikle geri kalmış ülkelerde enflasyonu alabildiğine körüklemektedir.

1977'de NATO ülkelerince askeri amaçlar için harcanan tutar 166.000 milyon dolardır. Eğer bu tutar sınayileşmiş Batı ülkelerindeki 18 milyon işsiz arasında paylaştırılsa, herbirine bu ülkelerdeki mevcut günlük ücretin birkaç katı ücret sağlayabilmektedir.

F. Almanya'da silahlanma harcamalarından alınacak 1,000 milyon mark 100,000 genç Alman işçisinin bir yıl süreyle mesleki eğitimini sağlayabilecektir. Yine bir ABD askerine yapılan yıllık harcama 60 okul çocuğunun harcamalarını karşılayabilmektedir. Ve nihayet «ucuz» ABD savaş uçağı F—16'nın bir tanesinin çizimi için harcanan para, 83 milyon dolar, Dünya Sağlık Örgütü'ne tüm dünyada çiçek hastalığını ortadan kaldırmak için gerekli tutarın sekiz katıdır.

Tüm bu örnekler silahlanmanın, yalnızca savaş zamanı değil, barış zamanlarında da insanlığa getirdiği yıkımın açık örnekleridir.

Portekiz, NATO'nun askeri yardımı arttırmasını istiyor

Lizbon (a.a.) — Portekiz Devlet Başkanı ve Silahlı Kuvvetler Komutanı Antonio Eanes, müttefiklerinden daha fazla yardım görmemesi halinde Portekiz'in NATO'ya tam olrrak yardımcı olamayacağını kaydetmiştir.

Kesin bir dille ülkesinin NATO üyesi ülkelerden daha fazla askeri yardıma gereksinimi olduğunu vurgulayan General Eanes, Portekiz'in Avrupa ülkeleri içinde dünya ekonomik bunalımından en fazla etkilenen ülke olduğunu söylemiştir.

Portekiz silahlı kuvvetlerini modernleştirme ihtimali olmadığını kaydeden Eanes, ekonominin canlandırılması için tüm ülke kaynaklarına ihtiyaçları olduğunu vurgulamıştır.

Portekiz Devlet Başkanı, «Tam donatılmış ve modernleştirilmiş bir silahlı kuvvetlere ve müttefikimiz ülkelerle aynı askeri kuvvete sahip olmamız halinde NATO'ya askeri alanda tam olarak yardımcı olabiliriz,» demiştir.

Gerici çabaların yoğunlaşmasına karşılık Portekiz'de demokrasi mücadelesi güçleniyor. Oporto işçileri 1974 Nisan devriminin kazanımlarını korumak üzere düzenledikleri gösteride.

KISA... KISA...

● Mısır'da geçen Ağustos ayında yasa dışı komünist partisine üye olmak ve hükümete karşı eylemlerde bulunmak suçlarından tutuklanan 60 solcudan 36'sının serbest bırakıldıkları bildirilmektedir.

● 22 gündür Londra'da süren görüşmelerde Zimbabve Yurtsever Cephe liderlerinin büyük bir bölümü beyazların elinde olan toprakları karşılıksız istemde direnmeleri ile buna karşı çıkılması sonucu henüz anlaşma sağlanamamıştır.

● FKÖ'nün İMF yıllık toplantılarına gözlemci olarak katılmasına ilişkin 77'ler grubu önerisinin reddedildiği açıklanmıştır.

● Irak Dışişleri Bakanı Hammedi, Arap ülkeleri devlet başkanlarının gelecek ay yapacakları toplantıda, hem petrol ambargosu uygulanması, hem de petrolü düşman olarak kabul ettikleri ülkelere karşı taktik bir silah olarak kullanılması konularını ele alacaklarını söylemiştir.

● İngiltere'nin Ürdün'e yaklaşık 42 milyon dolar değerinde 200 tane «chieftain» tankı satacağı bildirilmiştir. İngiliz tankları arasında en modern ve en gelişmiş olan bu model tankların Ürdün silahlı kuvvetlerince şu anda kullanılan İngiliz tanklarının yerini alacağı bildirilmektedir.

Göçmen İşçiler sorunu büyüyor

Cenevre (THA) — Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (İLO) Avrupa'daki göçmen işçilerin zor durumlarıyla ilgili olarak yayınladığı raporda, Türk göçmen işçilerinin durumlarının özellikle güç olduğuna dikkat çekilmiştir.

İLO'nun raporunda, Avrupa ülkelerinin son zamanlarda göçmen işçilere olan taleplerini hemen hemen sıfıra indirmelerine dikkat çekilerek şöyle denilmektedir: «İlerlemiş Avrupa ülkelerine ekonomik güçlüklerle birlikte teknolojinin artması özellikle niteliksiz yabancı işçilere talebi iyice azaltmıştır.. Ancak, Avrupa'da daha az gelişmiş olan Türkiye gibi işçi ihraç eden ülkeler bu işçilerini geri alabilecek ekonomik güce sahip bulunmamaktadırlar. Avrupa'da çalışmakta olan bu Türk işçileri ülkelerine yılda bir milyar doların üzerinde para göndermektedirler. Bu, Türkiye'nin tek bir ihracat gelirinden kat kat fazla bir paradır. Türkiye, örneğin Federal Almanya'da çalışan işçilerinden hiç olmazsa yarısını geri alabilecek kapasitede bulunsa 15 yıl içinde sınai malları ihracatını yüzde 26 oranında artırabilecek duruma gelebilirdi. Ancak bugünkü koşullarda bu olanaksızdır.»

Raporda ayrıca işçi ihraç eden İspanya'nın durumuna da değinilerek İspanya'nın dış ülkelerde çalışan işçilerinin hepsini geri alabilmesi için sınai malları ihracatını yılda yüzde 11 oranında artırması gerektiğine işaret edilmektedir.

Raporun bir başka bölümünde ise, «Tüm Avrupa ülkelerindeki toplam yabancı işçilerin sayısı altı milyon, aileleriyle birlikte 18 milyonu bulmaktadır. Bu bazı Avrupa ülkelerinin nüfusundan kat kat fazladır. 1978 yılında Avrupa'da çalışan göçmen işçilerin sayısında yüzde 15 oranında bir azalma meydana gelmiştir. Ekonomik durgunluk tehlikesiyle karşı karşıya olan bu Avrupa ülkeleri, daha ucuz ihracat yapan ülkelerden mal almaya da yönelmektedirler. Bu mallar özellikle göçmen işçilerin yaptıkları sınai ürünleri olduğu için göçmen işçiler bu şekilde daha kolaylıkla işlerini kaybedebilmektedirler. İtalya'da köyler dış ülkelerdeki işlerini yitirerek geri dönen işçilerle dolmaya başlamıştır,» denilmektedir.

«Fareler batan gemiyi terkediyor»

● **Dolara karşı altının değer kazanmasını yorumlayan Moskova Rad yosu «Fareler batan gemiyi terkediyor» dedi**

Moskova (a.a) — Dolara karşı altının hızla değer kazanması ve Batı borsalarında büyük karışıklıklar ortaya çıkması konusunda bir yorum yapan Moskova Radyosu, «Amerika gemisi batmakta, fareler de gemiyi terketmektedir» demiştir.

«Amerika gemisinin batması, tüm Batı filolarının karaya oturması sonucunu doğuracaktır» diyen Moskova Radyosu, altın tüccarlarının dolara karşı altına hücum etmelerinin sadece doların değer kaybetmesi anlamına gelmediğini, Amerikan ekonomisinin tüm olarak kötüye gittiğinin bir göstergesi olduğunu belirtmiş, Birleşik Amerika'nın Batı'nın tartışılmaz liderliği görüntüsünün zarar gördüğünü söylemiştir.

Fransa ve Federal Almanya Salt-II'nin onaylanmasını istedi

Bonn — Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard D'estaing ve Federal Almanya başbakanı Helmut Schmidt, stratejik silahların sınırlandırılması ile ilgili Salt-II andlaşmasının onaylanmasının engellenmemesini istediler.

Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, «Salt-II mutlaka onaylanmalıdır. Küba'daki sorun, uluslararası dengeyi tehlikeye sokacak ölçüde değildir» şeklinde konuştu. Giscard D'estaing ise «Salt-II'nin onaylanması ve yürürlüğe girmesi, uluslararası alandaki sorunlar ne olursa olsun, gereklidir» dedi.

Paraguay Komünist Partisi'nin 3 lideri işkenceyle öldürülmüş

Londra — Merkezi Londra'da bulunan Uluslararası Af Örgütü, Paraguay'da üç komünist liderin işkenceyle öldürülmüş olduğunu açıkladı.

1975 yılının kasım ayından beri haklarında bilgi alınamayan ve Paraguay hükümeti yetkililerinin tutuklanmadıklarını iddia ettikleri, Paraguay Komünist Partisi'nin 3 liderinin öldürülmesine ilişkin tüm bilgilerin toplandığını bildiren Uluslararası Af Örgütü, işkence yapanların isimlerine kadar bir sürü belgenin saptandığını belirtti.

Uluslararası Af Örgütü'nün açıklamasına göre, sözkonusu tüm belgeler Paraguay Yüksek Mahkemesi'ne teslim edildi. Bildirildiğine göre, Paraguay Komünist Partisi Genel Sekreteri olan Miguel Angel Soler tutuklu bulunduğu sırada, günlerce işkence gördü, ayaklarından ve ellerinden küçük et parçları kesildi. Ölmeden önce 4-5 kilo kan kaybeden Soler, 52 yaşındaydı.

Diğer iki komünist liderden birisi olan Derliz Villagra'nın lastik cop ile boğularak öldürüldüğü açıklandı, 25 yaşındaki Gonzales Acosta'nın ise uzun süre dövüldükten sonra, içinde insan pisliği bulunan bir kaba konulduğu, daha sonra da ayaklarından tavana asılarak ölene kadar dövüldüğü bildirildi.

İran Savunma Bakanı: Irak'a savaş açmaya hazırız

Beyrut — Beyrut'ta yayınlanan bir günlük gazetenin sorularına cevap veren İran'ın yeni Savunma Bakanı Dr. Mustafa Camran, Irak'ın askeri yollarla ülkesini tehdit ettiğini iddia etti.

Son hükümet değişikliği ile İran Savunma Bakanlığına savaş açmaya hazır — atanan Camran, «Iran, Irak'a savaş açmaya hazırdır» dedi.

İran'ın, komşu arap ülkelerine «devrim ihraç etmeyi» arzulamadığını söyleyen Dr. Mustafa Camran, İran'ın Basra körfezinde sürdürdüğü deniz kuvvetleri manevrası ile ilgili olarak sorulan bir soru üzerine şunları söyledi: «Bilinen bir arap ülkesi İran'ı askeri yollardan tehdit etmektedir. İran hükümeti, topraklarını dış saldırılara karşı koruyabilecek güce sahip olduğunu kanıtlamak istiyor.»

2 Kendi Anayurtlarında Yabancı Gibi Yaşayan Onsekiz Milyon İnsan

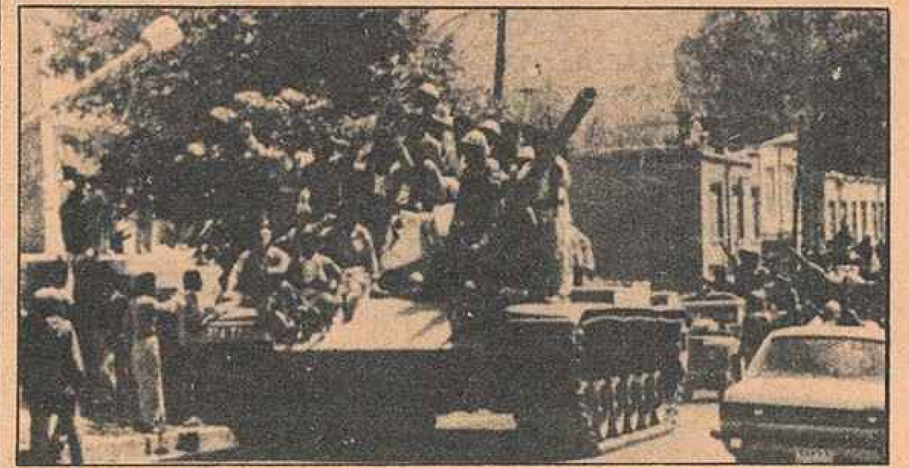
(La Vie Ouvrière Dergisinden çevrilmiştir)

Derleyen V.O. muhabirleri: J.C. CATALA ve M. GARCIA

Irak'ta ise, zulme uğradık, yerlerimizden edildik. Birbuçuk yıldan beri, Türkiye ve İran'a sınır olan topraklar, 20 km. boyunca tamamiyle tarandı. 1150 köy, sistemli bir biçimde dinamitlendi, yakıldı, su kaynakları betonlandı; sürü hayvanları, oldukları yerlerde öldürüldü; bitkiler, helikopterlerin döktükleri asitle imha edildi. Irak'lı yöneticiler, bizleri diğer ülkelerdeki kürtlerden koparmak için böylece, yaşanılmaz bir toprak bölgesi meydana getirdiler. Bu bölgede ordu, hareket eden herseye ates ediyor. Buralarda yaşayan halk, her türlü baskıya tâbi tutuldukları yirmiye yakın stratejik köye taşındılar. Polisin, askerlerin uyguladıkları baskılara, ekonomik çeşitli baskılar da ekleniyor.

İran'da hükümet kuvvetleriyle Peşmergeler arasında süren çatışmalardan bir görüntü

Merkezi hükümet kuvvetleriyle isyancıların çarpıştığı Batı İran'daki tahrip edilmiş Paveh kentine tanklar üzerinde giren hükümet kuvvetleri

Ayrıca, petrol bulunan bölgelere (Irak petrolünün % 80'i Kürdistan'dan çıkarılıyor) kitlesel olarak Arapları yerleştiriyorlar. Bu bölgenin, çoğunluğu Kürt olmayan kabileler tarafından iskân edilmesini istiyorlar. Bu hedefe varabilmek için, rafinerilerde çalışan Kürt emekçiler, sistemli bir biçimde başka bölgelere gönderiliyorlar. Üstelik, eğer mukavemet edenler olursa, hiçbir yargılama yöntemine başvurmaksızın hemen orada öldürülüyorlar. Kırallık döneminde, insanlar kamu suçu işledikleri gerekçesiyle tutuklanırlar ve 10-15, ya da en fazla 20 yıla mahkûm edilirlerdi. Şimdiki rejim ise, artık hapse atmıyor, doğrudan doğruya öldürme yolunu seçiyor. Bizim yaptığımız değerlendirmelere göre, iki yıl içinde, en az 2 bin kişi öldürüldü.

İran'da, Şah'ın devrilişinden beri Kürtler, çoğunlukta oldukları bölgenin hemen tamamını kontrolları altında tutuyorlar. Bu kontrolun dışında kalan bir kaç kent var. Oralarda Şah, diktatörlüğü sırasında, sırf halkları birbirine düşürebilsin diye bölgenin farklı kültürdeki insanlarını Kürtlerin arasına kasıtlı olarak yerleştirmişti. Ayrıca buralardan yaklaşık yarım milyon kürt uzaklaştırılmış ve yerlerine Azerbaycanlılar, Beluciler yerleştirilmisti. Kuskusuz bu kişilere toprak gibi, idari mevkiler gibi ayrıcalıklar da verilmisti ve pek tabii onlar da bu ayrıcalıklarını elden çıkarmak istemiyorlardı. Bugünde merkezi hükümet, bunu kullanmak istiyor ve İran Kürdistanı özerklik verildiği takdirde, diğerlerinin ayrıcalıklarını yitirecekleri izlenimini vermek siyasetini güdüyor. Bu durumun sonucu olarak, bir kaç köyde, devrim komitelerinin kontrolu Kürtlerin elinde değil. Kürdistan'ın bunun dışında kalan bütün yerlesim yerlerinde, baslıca siyasi güç durumunda olan İran Kürdistan Demokrat Partisi, merkez hükümetin dinci eğilimlerine karşı birlesik bir cephe olusturmak için tüm sol gruplarla işbirliği yapıyor.

Suriye'de yaklasık bir milyon kişiyiz. Toplam nüfusun % 10'u demek oluyor bu. 1975'den buyana, Kürtlerin kitlesel olarak yerlerinden edilmelerinin durduğu ve baskıların haffedildiği söylenebilir. Halen, kültürel ve politik hiç bir hakka sahip değiliz ama, Türkiye ve İran'da olduğu gibi fiziksel baskılara uğramıyoruz artık. İste kaba hatlarıyla bugünkü durum böyle.

SORU — **Bu koşullarda Kürt halkı ne yapmayı düşünüyor?**

CEVAP — Bizim için sorun, gerçek bir katl'ama dönüşmekten başka sonuç getirmeyecek **olan silaha, kuvvete başvurmanın tüm yollarından kaçınmak için, siyasi bir çözüm bulmaktır. Örneğin İran'da, bugün ortaya konmuş olan özerklik sorunudur. Ve bizim istediğimiz, Demokratik bir İran çerçevesinde özerk bir Kürdistan'dır.** Demokratik terimi üzerinde çok israr ediyoruz çünkü, demokrasi olmaksızın özerklik düşünülemeyeceği gibi, teokratik bir devlet içinde, bir demokrasi adası da olamaz. **Ve İran'da özerklik taleplerine sağlanacak olumlu çözüm, diğer Kürt hareketlerinin yönelimi için de kesinlikle tayin edici bir özellik olacaktır.** İran, birçok ulusun birarada yaşadığı bir ülkedir. **Eğer bugünkü rejim bu uluslara özerklik sağlama yeteneğini gösteremezse bu, Orta-Doğu ülkeleri çerçevesinde özerkliğin olanaksız olduğu kanısını uyandıracaktır. Tarihsel ve siyasal gelenekler gözönüne alındığında, yönelim, kesinlikle bağımsızlıkçı bir nitelik kazanacaktır o zaman... Kürt ilerici güçleri, bugünkü koşullarda böyle bir yönelime kesinlikle karşıdırlar. Çünkü bunun savaşı doğuracağını düşünmektedirler. Komşu halklar arasında karşılıklı dostluk ve anlayış yerine, yerli burjuvazinin gerici siyaseti yüzünden bu halkların birbiriyle savaşacağı, birbirini öldüreceği bir döneme gireceğiz o zaman. Bizler, tüm araç ve olanakları kullanarak bundan kaçınmayı istiyoruz. Halkın, vekar, özgürlük ve komşularıyla eşitlik içinde yaşamayı arzuladığına inanıyoruz. Araplara, Türklere, İranlılara karşı yabancı sevmezliğimiz ya da ırkçılığımız yoktur. Türkiye'de özerklik düşüncesi hayli yol almış durumdadır ve artık, kürtlere en basit haklarının niçin verilmediği, topraklarının üzerinde kendi işlerini niçin kendilerinin yönetmediği sorulmaktadır. Mücadelemizin hedefi, emekçilerin demokratik ve bilinçli hareketinin gelişmesiyle birlikte gittikçe büyümektedir. Ne var ki, aşırı hayale de kapılmıyoruz. Siyasi mücadele araçlarını sonuna kadar kullanmaya kararlıyız. Ancak sonucun başarısız olması halinde, yani ne İran'da ne Türkiye'de, ne de Irak'ta, yapılacak başka hiç bir seçim olanağı kalmazsa... Biliyorsunuz ki, Alman işgali sırasında, çareler üzerinde sizler de uzun boylu kuşku göstermemiştiniz...**

Dünya Bankası: Enflasyon mutlak surette kontrol altına alınmalı

Belgrad (a.a.) — Uluslararası Para Fonu (İMF) ile Dünya Bankası'nın yıllık toplanısı arifesinde bir araya gelen dünyanın en sanayileşmiş ülkeleri, ekonomik kalkınmanın sağlıklı bir şekilde sürebilmesi için enflasyon denen canavarın kontrol altına alınmasının gereğini bir kez daha belirtmişlerdir.

IMF'nin en yüksek karar organı olan Geçici Komite toplantısından sonra yapılan açıklamada «istenmeyen Amerikan dolarlarını» piyasadan çekerek uluslararası döviz borsalarına istikrar kazandıracak yeni bir uluslararası hesap biriminin kurulmasına öncelikle eğilinmesi kararlaştırılmıştır. Komiteye göre, enflasyonun kontrol altına alınması ,ekonomik büyümenin sağlıklı bir şekilde sürebilmesinin ilk koşuludur.

Komite başkanı olan İtalya Maliye Bakanı Filipo Mandolfi, ikame hesabı denen yeni sisteminkurulmasıyla uluslararası ekonomik sistemin istikrara kavuşabileceğini kaydetmişir.

İkame hesabında hükümetler, ellerinde bulunan fazla Amerikan dolarlarına karşı Uluslararası Para Fonu'nun birimi olan özel çekme haklarından satın alacaklardı.İleride, özel çekme haklarından uluslararası işlemlerde Amerikan dolarının yerine geçmesi düşünülmektedir.

Petrol darlığı bekleniyor

Viyana (THA) — Petrol ihraç eden ülkeler örgütü OPEC Başkanı olan Birleşik Arap Emirlikleri Petrol Bakanı Mana Al Oteyba, «bu yılın sonlarına doğru önemli ölçüde petrol darlığı meydana gelebilir» demiştir.

Avusturya'nın başkenti Viyana'da başlayan üç günlük OPEC seminerinin açılış konusmasını yapan Al Oteyba, sözlerini şöyle sürdürmüştür: «Petrol üreticisi ve tüketicisi ülkeler bir araya gelip görüşme masasına oturmayı başaramadıkları takdirde, aralarında ciddi sürtüşmeler çıkması olasılığı çok güçlüdür. Ancak bu seminere tüketici ülkelerden de ileri gelen yetkililer katıldığına göre, burada da resmi olmayan nitelikte bazı temaslar yapabiliriz. Sorunu çözümlememiz çok önemlidir.»

Dünyada enflasyon artış hızının artmasıyla birlikte ABD dolarının sürekli kur kaybetmesine de değinen Al Oteyba, konuşmasını şöyle sürdürmüştür: «Doların değer kaybı petrol üreten ülkelerin de gelirlerinin düşmesine yol açmıştır. Bu nedenle, gelirimizin korunması amacıyla önlemler alınması artık kacınılmaz olmustur. Gene de Venezuela'nın başkenti Caracas'ta Aralık ayında düzenlenecek OPEC Bakanlar Konseyi Toplantısında petrole zam yapılması önerilerine karşı çıkacağız. Ayrıca, petrol para birimi olarak doların yerine başka bir ülkenin parasını düşünmüyoruz.»

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

Yalnızlığa Alıştırılmak

Seyyit NEZİR

Aydını ve özellikle sanatçıyı yalnızlıkta başıboşluğa, umutsuz bir serkeşliğe alıştırmak ve giderek toplumsal gerçeklikten **kendine sığınmaya** yöneltme çabasını hiç eksik etmiyen, burjuvazi, aydınların buna gönüllü olması karşısında ise, sırtındaki yükün birazcık da olsa azalmasının rahatlığını duymuştur hep. Helesi bu serkeşliğin yol açtığı ölüm ilişkileri yok mu? İşte ona bitmiş, sevine sevine bir kalmıştır.

Sanatçının, gündelik insani ilişkilerin çok berisinde kalan, o yüce ve bireysel boğuntuları yanında, hayatın somut güncel sorunlarının sözü mü olur! Küçük hesapların peşinde, bütün bir ömür boyu zerre kadar bezginlik duymadan seğirtmiş olan insancıkların darecık ev-iş-politika üçgeniyle aydının, sanatçının engin dünyasının —bırakın üstüste gelmesini— ilişkisi bile düşünülemez. Çünkü o, üç değil, sonsuz boyutlu insandır ve bu sonsuzluk, yalnızlığında gerçekleşir. Kendinde kaldığı sürece, bilinci ve yüreği gündelik ilişkilerin bayağı, yavan unsurlarıyla körelmiyecek, sağlıklı gençliğini koruyacaktır.

Burjuva aydının böyle olmayı ve kalmayı istemesinin bir anlamı vardır, bu bir bakıma onun varlık nedenidir de. Yine onun, demokrat, sosyalist aydının toplumsal görev bilinciyle biçimlediği ileri atılışları, burjuvazinin tanıdığı daraltılmış özgürlük alanını hiç yorulmadan zorlayan ve yer yer canalıcı boyutlara varan devrimci eylemleri küçümsemesi de anlaşılır birşeydir. Miniminnacık toplumsal sorunları, bireyin dev yapılı açmazına tercih edecek değildir!.?

Ama şaşırtıcı olan, daha da ötede, insanın kanını beynine sıçratan şey, bu yalnızlık tercihinin sosyalizm adına önerilmesi... Yalnızlığa alışmanın, yalnızlığı öğrenmenin öğütlenmesi! Hani adam biraz yalnız kaldı ve kurtardı ya, yetinmiyor efendi, damarında var sosyalistlik, başkalarını da kurtaracak ki!?... Yani yalnızlıktan kurtulacak ki, yalnızlığı seçen pek çok kendi gibileri ona omuz verecek ki, işçi sınıfına ve sosyalizme karşı görev yapmanın, gerçek görevi başlatmanın gönül huzurunu yaşasın...

Peki nerde kaldı, tüm ilericilerin öteden beri halka ulaşmayı, halkla bütünleşmeyi gerçekleştirememekten yakınmaları... Yoksa, o dündü, bugün başkadır ve dün aşılmıştır, denip geçilecek mi?

«Edebiyat, yalnızlığa razı olmak zorunda» değildir. Böyle birşey edebiyatta karşıdevrimdir. «Devrimciler, bir süre» bile, «yalnızlığa alışmayı» isteyemezler. Buna gerçekten hakları ve zamanları yoktur. Hiçbir şey için değilse de, bugün ilericiler ve sosyalistlerle kalıcı bir bütünleşmenin arefesindeki sancıları anbe an yaşamakta olan işçi sınıfına kalıcı bir yaklaşım için, atılacak kalıcı bir adım için sorumluluk duyuyorsa, bu genel sorumluluğun dışında kalamıyacak olan yazarın da, «yalnızlığa», yani **kaçışa hakkı ve zamanı yoktur.**

Kendinde buna hak gören varsa, bu hakkın, falanca ve filânca yanlışlar için günah çıkartma ihtiyacının bir gayrimenkulü olacağı da aşikârdır. Bir yerde, teori ve pratik, mücadelenin bütün deneyleri, hızlı bir süreçte edinilecekse, yanlışa düşmek de ihtimaldedir. Ama bu yanlışların düzeltileceği yer, doğruların özümleneceği alan, yine o süreçtir, o süreçteki toplumsal birikime karınca kaderince katılma eylemidir.

«Devrimciler, bir süre, yalnızlığa alışmalıdır. Sonra arkası gelmeye başlar... Başladı bile.» diyenlerin çapı ancak buna elveriyor ve çapları kadar iş yapmaya yelteniyorlarsa, diyecek birşey olamaz. Ama bunu tarihsel bir çağrı haline getirmeye kalkışırlarsa iş değişir. Değişir ya, seslerini kendilerinden başka bir kimsenin duyabileceğini sanmak bile, şu toplumsal dalgalanışlar arefesinde, pek umulacak şey değil!

Çünkü «yalnızlığa alışma» izleminin, gerçekte burjuvazinin başaramadığı ve epeydir dayatamadığı «alıştırma» özlemini karşıladığı çoktandır biliniyor ve bu kapana, kurandan başka kimse kendini kaptırmayacaktır.

Ödül ve Ceza

Fahrettin DEMİR

Sanat-edebiyat alanındaki ödüller açıklanmaya başlandı. Ödüller açısından hayli hareketli bir ortam var. Ülkemizde en etkili edebiyat ödülü olan Türk Dil Kurumu ödüllerinin açıklanmasının yanında, bu yıl yeni konulan Kültür Bakanlığı ödülleri de bu ortamı etkiledi Hele Kültür Bakanlığı'nın Yaşar Nabi Nayır'ın «kırk altı yıllık hizmetini» değerlendirmesi, sanat-edebiyat ödülleri üzerindeki haklı kuşkulara bir yenisini ekledi. Öyle ki, resmi ideolojinin aylıklı sanatçı kurumunun halâ geçerli olduğunu açığa vururcasına ödül vermekten bugün bile hicap duyulmaması son derece şaşırtıcı.

Bu ödüllerin açıklanmasıyla küçük burjuva ilericiliğinin dedikodu malzemesi de alabildiğine çoğalacağa benzer. Gazetelerde, dergilerde, eş -dost sohbetlerinde bu ödüllerin yankıları sürüp gidecek. Tüm yaratıcılığın ya da değerlendirilmenin tek odağı Türk Dil Kurumu ya da Kültür Bakanlığı ödülleriymiş gibi fırtınalar koparılacak. Suçlamalar, eleştiriler, karalamalar birbirini izleyecek. Ödül olgusunun ve bunun kapitalist düzendeki işleyinin ya da aldığı biçimin kökenine inemeyen yüzeysel dedikodulardan öteye birşey çıkmıyacak ortaya. Kimi, ödül kazananın seçici kurula yakınlığından, kimi kitabı basan yayınevinin devreye girdiğinden söz edecek. Biraz abartmalı olacak belki ama, kimi de falanca seçici kurul üyesinin kendine söz verdiği halde oyunu başkasına kullandığını söyleyecek. Kime oy kullanacağını gazetedeki köşesinde açıklayan seçici kurulların gedikli üyelerine de raslandı çünkü.

«Ben demiştim»ler, «zaten belliydi»ler alıp yürüyecek.

Bu toz duman içinde, her zaman olduğu gibi birşeyler yine gözden kaçacak, bir dahaki ödül zamanına kadar ortalık yeniden durulacak.

Oysa ödül ve ödüllendirme olgusunun temelinde yatan gerçekçilik, eş-dost sorununun ötesinde, daha köklü bir ilişkiyi belirler. Daha köklü ve sistemin mantığıyla uyuşan bir olaydır, ödüllendirme olayı. Bu alanda görülen bir kaç istisna, kapitalist düzendeki ödüllendirmenin temelinde yatan mantığı dışlamaz. Yani bunlar, kapitalist ödüllendirme sisteminin asıl karakterini belirleyen olgular olmaktan çok, yine o mantıkla uyumlu bir denge hesabının sonucudur. Örneğin, 1971'de Nobel'in Pablo Neruda'ya verilmesi, değişen dünya koşulları nedeniyle İsveç'in takındığı 'barış meleği' pozlarının sonucudur. Yoksa İsveç akademisi Pablo Neruda'nın sanatını gerçekten ödüllendirmeye değer bulduğu için mi verdi Nobel'i. Öyle olsaydı, Pablo Neruda'yı ödüllendiren Akademi, aynı ödülü bir yıl sonra, kaderci bir katolik olan Henrich Böll'e vermezdi. Bir başka örnek de Orhan Kemal. 1960 lı yıllarda Sait Faik ödülünün Orhan Kemal'e verilmesi yine aynı ödülün Bekir Yıldız'la Bilge Karasu arasında paylaştırılması, belirli bir dengenin ve değişen toplumsal koşulların dayattığı bir «hesab'ın sonuçlarıdır.

Kapitalist düzende ödüllendirme, genelde ekonomik, siyasal ve ideolojik bir tercihtir. Egemen burjuva kurumlarının, içinde varoldukları sistemi sürdürme amacına yöneliktir. Kapitalizmin herşeyi metalaştırdığı gerçeği, sanat-edebiyat alanında da geçerliliğini korumaktadır. Kapitalizm, sanat yapıtına, 'estetik tad vermesi, uyumlu bir bütün oluşturması'nın ötesinde, para getiren bir «mal» olarak bakar. Bu nedenle, kapitalist düzendeki ödüllendirmenin mantığını da bu çerçevede düşünmek gerekir. Hele yayın alanının tröstleştiği ileri kapitalist ülkelerde, tüm yayın etkinlikleri dev yayın tröstlerinin elindedir. Bu tür ülkelerde sanat yapıtının 'ticari'liği olgusu kendini daha açık duyurur. Kapitalist yayın piyasasının işleyişi 'ödül' piyasasında da bütün çıplaklığıyla somutlanır.

Kapitalist düzende, ödül olgusunun dayandığı, kapitalist sistemin temel mantığıyla uyumlu bu gerçeklerin ötesinde, ödül kavramının getirdiği bir de 'ceza' olgusu vardır.

Diyalektik düşünme yöntemi «herşey karşıtlarıyla vardır» ilkesini bilgi dağarcığımıza kazandıralı beri, herşeyin kendi karşıtını da içinde taşıdığını biliyoruz. Her olgu kendi karşıtını içinde taşır genel ilkesinden hareket ederek 'ödül' konusuna yaklaştığımızda 'ceza' kavramının da bu ödüllendirme içerisinde var olduğunu görmemiz gerekir. Çünkü bir alanda ödüllendirme sözkonusuysa, aynı alanda (ödüllendirilenin dışında kalanlar için) cezalandırmanın da varlığı su götürmez.

Örneğin, burjuva edebiyat tarihçilerinin ilerici sosyalist sanatçılara uyguladıkları sansür, temelde bir cezalandırmadır. Ama bu cezalandırmadan yakınmaması gerekir. Gene bütün bir cumhuriyet dönemi boyunca kemalist ideolojinin aylıklı yazarlarının ürünleri, ders kitaplarının baş köşelerine oturtulurken, resmi bir yasaklama olmadığı halde, ilerici, devrimci sanatçıların görmezlikten gelinmesi, bu cezalandırmanın açık kanıtlarıdır. Tabii

Yüksek Seçim Kurulunun yayınlanmasını yasakladığı konuşma

Yüksek Seçim Kurulunca yayından menedilen, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Siirt bağımsız senatör adayı Gani Sungur'un 11 Ekim 1979 tarihinde yayınlanmak üzere banda kaydedilen konuşmasının tam metnini aşağıda yayınlıyoruz.

Konumu bakımından dünyada önemli bir yeri olan ve sınıfları birden fazla ulus ve ulusal azınlıkların bulunduğu, her türlü sınıfsal ve ulusal sömürünün en açık bir biçimde hüküm sürdüğü topraklar üzerinde yaşıyoruz.

Fabrikalara, tarlalara, makinalara, madenlere, kısacası maddi değerlerin hemen tümüne sahip, onları özel mülkiyetinde bulunduran bir avuç işbirlikçi kapitalist, komprador burjuvazi ve kapitalist toprak ağaları, sırtlarını dünyanın gerici güçleri olan emperyalistlere, kollarını dünya ağalarına dayanarak ve uzanarak, yoksul, aç, işsiz, dilsiz milyonların kanını emiyor.

Dışa bağımlı olma hastalığı bizleri yönetenlerin iliklerine işlemiş bulunmaktadır.

Serumla yaşamını devam ettiren insan örneği, borçlarla, faiz oranı yüksek kredilerle, yedek parçacılıkla ekonomiyi ayakta tutturmaktadır. Bu durum doğal olarak ekonomik alanda birçok bunalımların kaynağı olmaktadır.

Eğer fiyatlar yürüyor, ücretler duruyorsa, eğer her geçen gün satın alma gücümüz azalıyor ve yoksullaşıyorsak, eğer para her yıl bir kez değerini kaybediyorsa, eğer döviz darboğazı şarkıları bestelenıyorsa, eğer fabrikaların bacaları tütmüyorsa, en temel ihtiyaç maddelerinden tutun da, en lüks maddelerin alımı için kuyruklar oluşuyorsa bunun sorumlusu biz değil, daha başta bu kapitalist düzenin, çarpık kapitalist bu düzenin ta kendisidir.

Ezilen, sömürülen, baskı altında tutulan kardeşler Türkiye'de ekonomik bunalımlar siyasal bunalımların, sosyal patlamaların kaynağıdır.

Sık sık görülen hükümet bunalımları sonucu burjuva partilerinin sayın genel başkanları hep birbirlerini sorumlu tutarak, asıl nedeni bizlerden gizlemek istiyorlar.

Sömürgeci - tekelci burjuvazi ekonomik ve politik bunalımlardan kurtulabilmek amacıyla, bizleri sıkıyönetim ile kucaklaştırdılar.

Değişik koşullarda eğitim öğretim sürecinden geçen çocuklarımızı aynı koşullarda üniversite sınavlarına getirdiler.

Çocuklarını içeriye, çocuklarımızı dışarıya saldılar.

Köylünün bir avuç toprak talebi için çıkarılan «Toprak ve Tarım Reformu» işbirlikçileri olan kapitalist toprak ağalarının çıkarlarına feda edilmedi mi?

Sınıfsal ve cinsel baskının altında boğulan kadınlarımızın karınlarındaki, okullardaki, çocuklarına faşist çetelerini saldırtmadılar mı?

Sorunlarla doluyuz, sınıfsız, sömürüsüz, baskısız bir dünya için, dünyalarını kurarken terimizi, kanımızı, emeğimizi harç olarak kullananlara karşı güçlerimizi birleştirmekten başka yol yoktur.

Ekonomik, politik, sosyal sorunlar yoğunlaşarak boyutlanırken, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan halk çok daha ağır ve değişik biçimlerde sorunlarla karşı karşıya sürdürüyor.

Burjuvazi asırlarca, bu bölgede kendine özgü dilliyle, tarihiyle, kültürüyle, yaşamını ve varlığını sürdüren bir halkın yaşadığı alanları maddi ve manevi zenginlik kaynaklarını daha fazla sömürmek ve daha fazla kâr etmek için kendine bağımlılaştırmıştır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde mevcut yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarına, bu bölgede yaşayan halkın iradesinin dışında el atmışlardır.

Yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarının büyük bir bölümü, ham madde şeklinde alınarak Batı Anadolu'da işlenip, yine bu bölgede pazarlanıyor.

Üretimde, mali sıkıntılardan asgari ölçüde kurtulabilmek için de bir miktarını bu bölgede üreterek, çarpık kapitalist bir gelişmeye önayak oluyor.

Bu anlamda ekonomik ilişkilerin devamı için bürokratik, idari, askeri dayanaklara, bölgede üretilen metaları pazarlayan, gerici geleneksel aşiretlerden, mevcut ilişkilerin devamında sınıfsal çıkarı olan, komprador ticaret burjuvazisi, ağalık, şeyhlik kurumu gibi dayanaklar eklenir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde köylüler topraksız, çocuklar okulsuz, insanlar işsiz, yolsuz, susuz elektriksiz, sağlıksız, hayatın acımasız bir gerçeğiyle pençeleşir.

Yöre, Türkiye'de mevcut ekonomik ve politik bunalımların daha çok ağır ve çok daha değişik biçimlerde yaşandığı alanlardır.

Çalışma alanları çok, iş yoktur. Hastalık çok, doktor yoktur. Toprak çok, amma milyonlarca köylünün toprağı yoktur. Dili var, konuşanı yazanı yoktur.

Bölgede mevcut ulusal sorunun bir parçası olarak değerlendirilen «toprak sorunu» çözüm beklemektedir. Nüfusun yüzde seksenini oluşturan köylüler topraksızdır. Verimli geniş topraklar ya devletin, ya da toprak ağalarının, şeyhlerin, özel mülkiyetleri altındadır.

Köylü demokratik toprak dağıtımının yapılacağı günü bekliyor ve o gün için savaşıyor. Doğu insanı cehaletle kucak kucağa savaşıyor. Yıllardır iradesinin dışında, kendine yabancı bir dille, ırkçı, şoven, özümlemeci nitelikte bir eğitim - öğretim sistemiyle eğitliyor.

Sınıflararası mücadeleyi reddeden, tüketime yönelik, bir ırkın diğer bir ırktan üstün olduğu yalanını pekiştiren bir dili, bir tarihi, bir ulusu inkâr eden; ırkçı, şoven, gerici, özümlemeci eğitimle anadilinden yoksun eğitilerek...

Doğu insanının, ekonomik, politik nedenlerle ağır sorunlarla karşı karşıya kalması, sonucu, onu pratik çözümlemelere yöneltir.

Kasıtlı, planlı, bilinçli olarak «bölücülük ve komünizm» yaygaraları kopartılır. Doğuda çalışan öğretmenlerin Batıda zorunlu çalıştırma amacına yönelik plan ve projeler çizilir. Doğulu öğretmenlerin bölgelerinde çalışmalarının yasaklanması bir devlet politikası haline getirilir.

Küçük esnaf ve zanaatkârların geleceklerinin önüne, setler kazılır. Sıkıyönetim getirilir. Devrimci, demokrat, yurtseverlerin sıkıyönetim mahkemelerine yığdırılması, komando baskıları, silah arama bahaneleri, okuma ve düşünce özgürlüğüne vurulan zincirler, sürgünler, bunalımların, güçsüzlüğün ifadesinden başka birşey değildir.

Şuna inanıyorum ki: «Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da, Diyarbakır'da, Siirt'te, 5600 öğrencinin üniversite sınavları sonucunda puanları iptal edilmiş, ya da düşürülmüş ise, böylece üniversite kapıları bilinçli ve planlıca yüzlerine kapatılmışsa, kadınların % 92'si okuma yazma bilmiyorsa ve ulusal, sınıfsal, cinsel baskı altında bulunuyorlarsa, devrimci, demokrat, yurtsever insanlar sıkıyönetim uygulamaları ile baskı, tehdit, kıyım, sürgün ve işkencelere uğruyorlarsa, köylüler topraksız, ağaların şeyhlerin, burjuvazinin darbeleri altında inliyorlarsa, insanlar sağlıksız hastalıklı, işsiz ve işgüçlerini ucuza satmak zorunda bırakılıyorsa, anadiliyle ve demokratik eğitim süzgecinden değil de, ırkçı, şoven, gerici ve özümlemeci bir eğitim sistemi önlerinde duruyorsa; burjuva partilerinin sayın genel başkanları, kendilerini sıkarak ve yorarak, birbirlerini ve partilerini suçlamasınlar... Tüm bunların nedeni bu bölgede Kürtlerin yaşamasıdır. Bu yörede yaşayanların Kürt olmasıdır.

İşçiler, emekçiler, Yurtseverler...

Dünya hızla değişiyor. Özel mülkiyetin ve sınıfların ortaya çıkışından itibaren, insanlık tarihi sınıflararası savaşım tarihidir. Emperyalistlere, dünyanın gerici güçlerine, ezen ve sömüren sınıflara, sömürgeci, emperyalist devletlere karşı daha dün Küba, Vietnam, Angola, Kamboçya gibi dünya halklarının açtığı ve zaferle, bağımsızlık ve özgürlükle noktalanan olaylar yaşadık. İnsanlık tarihinin bembeyaz, tertemiz sayfalarına şanla yazılan bu ve buna benzer zaferlere, bugün içinde yaşadığımız Orta Doğu gebedir.

Filistin halkının Amerikan emperyalizmine, İsrail siyonizmine, Arap gericiliğine karşı başlattığı, bağımsızlık ve özgürlük savaşı devam ediyor. İranda faşist Şah monarşisine, emperyalist tekellere karşı başlatılan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi, bugünkü koşullarda gericileşen Humeyni ve onun temsil ettiği sınıf-tabakalar tarafından rayına oturmamış, devrimin geleceği, çıkarları ve hedefleri saptırılmış olabilir. Amma bu Iran'daki Kürt, Türk, Arap, Beluci halklarının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerini engeleyemez. Denilebilir ki, karşılaştığımız sorunların çözümlenebilmesi hayatın her alanında örgütlenmekle, örgütlü mücadeleyle, demokrasiye inanan insanların güçlerini birleştirmesiyle mümkündür. Parlamenter mücadele, burjuvaziye karşı mücadelenin biçim ve araçlarından sadece bir tanesidir. Burjuvaziye ait bu kurumda onun çirkefliklerini, dolandırıcılığını, gerçek yüzünü teşhirle somutlaşır.

Kardeşler... Oyunu Türkiye Sosyalist İşçi Partisine ver onun listesinde yer alan bağımsız adaylara ver.

Burjuvaziye, gericiliğe, sömürgeciliğe, emperyalizme, faşizme karşı mücadele eden güçlerin gücüne güç kat.

Saygılarımla.

Radyo TV

TV

18.00 Müzik — 18.30 Seçim Konuşmaları (1) Milliyetçi Hareket Partisi — 18.13 Müzik — 18.16 (2) Türkiye Sosyalist İşçi Partisi — 18.26 Müzik — 18.29 (3) Sosyalist Devrim Partisi — 18.39 Müzik — 18.42 (4) Türkiye İşçi Partisi — 18.52 Müzik — 18.55 (5) Cumhuriyetçi Güven Partisi — 19.05 Müzik — 19.08 (6) Cumhuriyet Halk Partisi — 19.18 Müzik — 19.21 (7) Türkiye Birlik Partisi — 19.31 Müzik — 19.34 (8) Milli Selamet Partisi — 19.44 Müzik — 19.47 (9) Adalet Partisi — 19.57 Müzik — 20.00 Halk Müziği ve Sanat Müziği: Solistler Arif Meşhur ve Suna Batıgün — 20.30 Haberler — 21.15 Minik Konser — 21.20 Televizyonda Sinema: Yönetmenliğini John Huston'un yaptığı GAZİNO ROYAL isimil film yayınlanacak — 23.30 Haberler.

TRT — 1

05.00 Açılış — 06.02 Günaydın — 07.15 Köye Haberler — 07.30 Haberler — 07.40 Sabahtan Sabaha — 09.02 Kadın Dünyası — 10.01 Arkası Yarın — 11.05 Okul Radyosu — 12.10 Öğle Üzeri — 13.00 Haberler — 14.32 Yurttan Sesler — 15.40 Türküler Geçidi — 16.05 Okul Radyosu — 17.02 Akşama Doğru — 17.50 — 19.57 Seçim Konuşmaları — 20.02 Çocuklar İçin On Dakika — 20.30 Haberler — 21.02 Hafif Müzik — 22.17 Türküler — 22.35 Melodiden Melodiye — 23.00 Haberler — 23.10 Tatil Gecesi — 01.00 Kapanış — 01.05-05.00 Gece Yarısı.

TRT — 2

08.00 Açılış — 08.02 Gün Başlıyor — 09.00 Olayların İçinden — 09.30 Sabah Koseri — 10.30 Öncüler ve Öyküleri — 10.45 Hafif Müzik — 11.00 Şarkılar — 11.40 Beri Gel Barışalım — 12.40 Geçmişten Günümüze Halk Ozanları — 13.00 Haberler — 13.30 Olayların İçinden — 14.03-16.00 Yabancı Dil Öğrenelim — 16.20 Arkası Yarın — 17.00 Açıklamalı Küçük Koro — 17.30 Fransız Şarkıcıları — 17.50-19.57 Seçim Konuşmaları — 20.00 Şarkılar — 20.30 Haberler — 21.15 Spor Gazetesi — 22.00-22.45 Yabancı Dil Öğrenelim — 23.00 Müzikte Çağlar — 23.30 Haberler — 23.55 Kapanış

İdeolojik Mücadelenin Önemi ve Sınıf Mücadelesindeki Rolü

Her sosyal sınıf toplumsal hayatı belli sınıf ilişkilerinin ölçülerine uygun olarak kavrar. Buna bağlı olarak her sosyal sınıf ve zümrenin hayat karşısındaki tavrı da değişik olur. Bir sınıfın dünya görüşünün bütünlüğü ideoloji adını alır.

İdeoloji sınıfsal bir olaydır. Bu nedenle sınıfın kendisine ve çıkarlarına sıkıca bağlıdır. Bu ideolojinin, sınıf çıkarları açısından büyük bir önemi olduğu anlamına da gelir .

İşçi sınıfının dünya görüşü (ideolojisi) sosyalizmdir. Bilimsel sosyalizm düşüncesi, hem tarihi olarak yeni bir nite'iktir, hem de yeni bir sınıf temelinden doğmuştur. Burjuvaziden farklı olarak işçi sınıfının hayatı ve yaşadığı ilişkileri kavrayış tarzını açıklar.

Bilimsel sosyalizmin tarihi olarak yeniliği, onun diyalektik ve materyalist olusudur Hayatın ve tarihin maddeci açıdan kavranışına dayanan işçi sınıfının ideolojisi, bu özelliğiyle sömürücü sınıf ideolojilerinin tümüne ters düşer. Onlara karşı çıkar. Kapitalist toplumda, işçi sınıfı burjuva ideolojisinin de karşısında olur. Burjuva ideolojisinin karşısına kendi dünya görüşünü çıkarır.

İşçi sınıfının çıkarları nasıl ki sömürücü sınıflardan bağımsız bir çerçeveye sahiptir, burjuva ideolojisinden bağımsız bir işçi sınıfı ideolojisi de bu yüzden vardır.

BİLİMSEL SOSYALİZM HAYATI KAVRAMAK VE DEĞİŞTİRMEKTİR

İşçi sınıfı, kendi sınıf ideolojisini Marks ve Engels'le bilimsel temellerine kavuşturmuştur. Lenin'le bu ideoloji daha da gelişmiş ve mücadele içinde somut şeklini almıştır Bu nedenle işçi sınıfı ideolojisi bilimsel, formüller olmakla sınırlı değildir, bu formüllerin gerçeklik halini almış şeklidir. Sosyalizm isci sınıfı ideolojisi toplumu yeniden örgütlemektir.

İşçi sınıfı, hayatı nasıl kavrıyor ve ona karşı nasıl tutum alıyorsa, ideolojisi de böyle biçimlenir. Bu tutum alışın işçi sınıfının geleceğini tayin eden niteliği vardır. İşçi sınıfının, hayata karşı aldığı tutum, onu değiştirmesinin de açıklamasıdır.

Ancak, işçi sınıfının ideolojisi, yüz yıllar sürüp gelen bir egemen sınıf ideolojisinin karşısına dikilmiştir. Bu ideoloji sınıflı toplumun sonsuzluğunu savunan bir dünya görüşüdür Toplumun hemen her kesiminde bir etkinliği vardır. İşçi sınıfı, gelişip güçlendikçe sosyal güç olarak etkinliğini artırdığı gibi, ideolojisinin etkisini de genişletir. Bu durumda İşçi sınıfı burjuvazisinin karşısında aynı zamanda bağımsız ideolojisiyle yer alır.

İşçi sınıfının bağımsız sınıf çıkarı uğruna sürdürdüğü mücadelede bağımsız ideolojisinin korunup genişletilmesi büyük önem taşır. Bu nedenle, burjuvaziye karşı verilen ekonomik ve siyasal mücadeleye ek olarak, **ideolojik mücadele** de sınıf çıkarlarının gereğidir. İşçi sınıfı kendi ideolojisine titizlikle sahip çıkar.

İdeoloji formül olarak bir soruyu dile getirse bile kendi başına bir güç oluşturmaz İdeolojiyi maddi güç haline dönüştürmeksizin de onun belirleyici bir toplumsal etkiye ulaşması mümkün olmaz.

İDEOLOJİ YAYGINLAŞIRSA GÜÇ HALİNE GELİR

İşçi sınıfı ideolojisi toplumsal etki alanını yaygınlaştırırken hemen her alanda burjuva ve küçük burjuva ideolojileriyle karşı karşıya gelir. Etki alanını genişletmek için bu ideolojilere karşı belli bir mücadele verilmelidir. Ancak bu mücadeleyi sürdürebilmek için işçi sınıfı bağımsız siyasal örgütlenmesini sağlamış olmalıdır. Parti, işçi sınıfının bağımsız ideolojisinin siyasal örgütlenmesi demektir. Dolayısıyla işçi sınıfının ideolojik bağımsızlığına göstereceği titizlik ideolojik mücadelenin başlıca güvencesidir.

Burjuvazi, elindeki bütün araçlarla kendi sınıf ideolojisinin egemenliğini sürdürmek ister. Bu ideoloji altındaki işçiler ve emekçi kitleler, sınıf mücadelesinden uzak, sömürüye boyun eğen yığınlar durumunda kalırlar.

İŞÇİ SINIFI BURJUVA SAPTIRMALARDAN İDEOLOJİSİNİ KORUR

Burjuvazi, emekçi sınıfları böyle bir tevekkül içinde tutamıyacağını da bilir. Çünkü emekçiler asgarisinden ekonomik çıkarları için kendiliğinden bir bilince ve mücadele azmine ulaşırlar. O zaman burjuvazinin denediği esas yöntem, işçi sınıfının mücadelesini saptırmak, bunun için mümkün olduğunda onun dünya görüşünü sulandırmaktır. Burjuva ideolojisinden kendi bağımsızlığını koruyamıyan bir işçi sınıfı ideolojisi, emekçilerin mücadelesine kılavuz olamaz.

İDEOLOJİK MÜCADELE ARAÇLARI

İşçi sınıfı bilimsel sosyalizmi en geniş emekçi yığınlara götürmek çin bütün araçları dener. Bu araçlar merkezi araçlardır ve merkezi olarak yönetilirler. Bu nedenle ideolojik mücadele, ilk elden, örgütlü bir mücadele olarak anlaşılmalıdır.

Yöntem olarak propoganda yolu ideolojik mücadelenin bir biçimidir. Sosyalizm düşüncesi parti yayınları, günlük gazeteler, teorik dergiler ve peryodik olmasa bile, sistemleşmiş yayınlarla kitlelere ulaştırılır. Diyelim Türkiye'de «Gerçek Yayınları» 1 milyona yakın satmıştır. Bu, bir kaç milyon okunduğu anlamına gelir. Bu denli geniş bir kitleye bu broşürlerle ulaştırılmış olan nedir? İşçi sınıfı ideolojisinin değişik sorunlara götürdüğü bakış açısı ve çözümdür. Yani, bu yolla bilimsel sosyalizmin propogandası yapılarak burjuva düşüncesine karsı önemli bir mücadele verilmistir.

Afişler, bildiriler, polemikler, seçim propogandaları, mitingler, konuşmalar, edebiyat, sinema, tiyatro vb. bütün araçlar kapitalizm tarafından oluşturulmuş ama işçi sınıfının ideolojik mücadelede kullanabileceği araçlardır. Tüm bunlardan yararlanarak sosyalizm düşüncesi daha geniş yığınlara kök salar, maddi güç haline gelir.

Sosyalist siyasi kadroların eğitimleri için gösterilen çabalar, parti okulları, seminerler, konferanslar, forumlar ideolojik mücadelede işçi sınıfının kullandığı araçlardır.

Kısacası, işçi sınıfının, partisi önderliğinde ve partisinin yönlendirici ekseni etrafında toparlanmış, sistemleşmiş araçlar bütünlüğü ile kendi

Gerçek Sahibi: Ali Kar, Adres: Başmusahip Sokak Tan AP. 10/11, Cağaloğlu, İstanbul, Tel: 2327 41
Sorumlu Müdür: Hamit Çaylı, Ankara Bürosu : Kızılırmak Cad. Kızılırmak Apt. 36/5 Yenişehir, Tel: 17 28 70 Dizgi: Kitle Gazetecilik Matbaacılık A.Ş., Baskı: Hürriyet Ofset Tesisleri

SPOR

Split'de yapılan 8. Akdeniz Oyunları şimdiye kadarkilerin en mükemmeli

İki hafta süren 8. Akdeniz Oyunları sıcak ve görkemli bir kapanış töreniyle son buldu. Yugoslavya'nın Adriyatik sahil şehri Split'de düzenlenen 1979 Akdeniz Oyunları'nın, her bakımdan şimdiye kadar yapılanların en mükemmeli olduğu üzerinde herkes hemfikir. Gerek tesisler, gerek organizasyon açısından...

Sporcu katılımı bakımından daha öncekilerle kıyaslanmayacak bir seviyeye bu oyunlarda ulaşıldı. Çünkü hem olimpik olmayan ragbi, tenis gibi spor dalları, hem de yüzme ve atletizmde yeni eklenen branşlar ilk defa bu oyunlarda yer aldı. Bunun yanısıra tek tek ülkeler de Oyunlara fazla sayıda sporcu ile katıldılar.

Sporda devamlı gerileyen, bir başka deyişle diğer Akdeniz ülkelerinin düşük sayılabilecek gelişme ritmine dahi ayak uyduramadığı için nisbi olarak geri kalan Türkiye Akdeniz oyunlarındaki en kötü sonucu bu oyunlarda aldı. Toplam madalya sıralamasında Akdeniz'in kuzeyindeki 5 ülke ilk 5 sırayı alırken, kuzeye komşu doğudaki Türkiye ise 6. sırayı elde etti. Madalya alabilen diğer ülkeler ise Akdeniz'in doğusunda ve güneyinde yer alan Arap ülkeleri oldu. Libya, Mısır'ı protesto için Oyunlara katılmamıştı. Malta ise hiç madalya alamadı.

Türkiye 5'i altın, 5'i gümüş 14'ü bronz olmak üzere 24 madalya topladı. Ancak bu madalyalardan altınların hepsi, gümüşlerin dördü dahil 14'ü sadece güreşten geldi. Yani her zaman olduğu gibi zevahiri yine güreş kurtardı! Üstelik güreşte de bir hayli düşme olmasına rağmen! Yani sporun tüm dallarında homojen bir ya da homojene yakın bir seviye olmadığı bir kez daha kanıtlandı. Güreşten arta kalan 1'i gümüş, 9'u bronz madalyaların hemen tamamı boks, judo ve halterden geldi. Onlar da «hesbel kader»!

Sadece 2 bronz madalyanın hakkını vermek lazım. Birisi son yıllarda büyük aşama gösteren masa tenisi takımının İtalya'yı yenerek elde ettiği üçüncülükten, diğeri ise Mehmet Terzi'nin maratondaki üçüncülüğünden kazanılan bronz madalyalar, böylesine imkansızlıklar ve başıbozukluk içinde gerçekten takdir edilmesi gereken başarılar oldular.

Türkiye atletizm ve yüzme gibi en temel ve önemli iki spor dalında yine hiç bir varlık gösteremedi. Oysa bu spor dallarında madalya sıralamasında Türkiye'den geride yer alan ülkeler az da olsa seslerini duyurabildiler. Yani güreş olmasaydı, Türkiye'nin madalya sıralamasındaki yeri herhalde çok daha aşağılarda olacaktı.

Üstelik Türkiye spordaki bugünkü seviyesiyle bile yapabileceğini becerememişti. Söz gelimi İspanya, İtalya ve Fransa'nın katılmadığı basketbolde madalya alamamak yine voleybolde hem kadınlarda hem erkeklerde geri sıralarda kalmak bu spor dallarının bugünkü durumuna göre başarısızlıktır.

Split oyunlarında en başarılı sonuçlar yüzmede elde edildi. Gelişen teknikler nedeniyle son yıllarda rekorların alt üst olduğu yüzmede en yenisi 4 yıl önceye ait olan Akdeniz oyunları rekorlarının tümüyle kırılması bekleniyordu. Nitekim birkaçı dışında bütün rekorlar kırıldı. Yüzmeye, bu sporda iddialı ülkelerin en iyi sporcularıyla katılmaları yarışmaların kalitesini yükseltti. Sonuçta yüzmenin madalyaları tümüyle Akdeniz'in kuzeyinde yer alan ülkelerin sporcuları arasında paylaşıldı. 30 madalyanın yarısını toplayan İtalya yüzmede en başarılı ülke oldu. Onu Fransa, İspanya ve Yugoslavya izledi. Türkiye ise en iyi dereceyi, ABD'de kendini yetiştirmeye çalışan Murat Özülk ile 200 m kurbağalamada 5. olarak elde etti.

Sporların kraliçesi atletizm ise yüzme kadar rağbet görmedi. Atletizm sezonunun sonu geldiği için olsa gerek, özellikle İtalya ve Fransa pek çok kaliteli atletini yarışmalara sokmadı. Öteki ülkelerin de az sayıda atlete katılmaları sonucu yarışmaların çoğu doğrudan final olarak yapıldı. Oyunların, belki de tek eksiği atletizmin böylesine hafife alınmasıydı.

Madalya sıralamasında İtalya herzaman olduğu gibi en üst sırada yer aldı. Gerçi altın madalya sayısı bakımından Yugoslavya bu sefer en fazlayı tuttu ama toplam madalyadaki geleneksel sıra bozulmadı. İtalya'yı Fransa, onu da Yugoslavya izledi. İspanya her zamanki gibi yine 4. sırada yer aldı.

Madalya sıralamasında hemen görüleceği gibi Kuzey Akdeniz ülkelerinin madalya hegomonyası bu oyunlarda da sürerek devam etti. İlk üç sırada birbirine yakın seviye tutturan 3 ülke İtalya, Fransa ve Yugoslavya toplam 600 civarındaki madalyaların üçte ikisinden fazlasını topladılar. Bu üç ülke 195 altından 160'ını toplayarak geri kalan 10 ülkeye sadece 35 altın bıraktılar. Bu üç ülkeyi bir hayli geriden takip eden İspanya ve Yunanistan ile birlikte Akdeniz'in kuzeyi güneyine bir hayli ağır bastı. Böylece geri ve bağımlı ülkelerin sosyalist ülkelerle, gelişkin hatta orta gelişkin kapitalist ülkelerle sporda yarışmasının olası olmadığı bir kez daha kanıtlandı.

Madalya sıralaması:

	Altın	Gümüş	Bronz	Toplam
1. İtalya	49	63	47	159
2. Fransa	55	41	32	128
3. Yugoslavya	56	40	30	126
4. İspanya	16	19	31	66
5. Yunanistan	7	10	13	30
6. Türkiye	5	5	14	24
7. Mısır	3	9	11	23
8. Cezayir	1	5	10	16
9. Tunus	1	2	10	13
10. Fas	—	2	3	5
11. Lübnan	1	1	—	2
12. Suriye	1	—	—	1

DİSK'in kararı

Baştarafı Sayfa 1'de
malarına ters düşen bu kararın, CHP Genel Merkezi'nin baskısıyla alındığı kanaati yaygınlaşıyor.

Bilindiği gibi DİSK yöneticileri, bugüne kadarki demeçlerinde, işçi sınıfının çıkarlarının CHP'ye teslim edilemiyeceğini defalarca belirtmişler ve seçimlerde CHP'nin desteklenmesinden yana olmadıklarını açıklamışlardı. Siyasal çevrelerde, özellikle 1 Mayıs'ın yasaklanmasından sonra DİSK'in böyle bir tutum içine giremiyeceği yaygın bir kanaat idi.

DİSK'in seçimler konusundaki tavrını açıklamakta bu denli geç kalması, CHP genel merkezinin baskılarına ve DİSK içindeki CHP'li sendikacıların baskılarına bağlanıyor. Hatırlanacağı üzere, DİSK'e bağlı sendikalardaki CHP'li sendikacılar gruplar halinde bütün sendikaları gezmişler ve kararın CHP'nin desteklenmesi doğrultusunda çıkması için kendilerinin desteklenmesini istemişlerdi. Ancak bu çabalar sonuç vermemişti.

İşçi sınıfının hiç bir talebine kulak vermiyen ve tam tersine, iktidarı döneminde işçi sınıfının daha ağır yaşama koşullarına itilmesine sebep olan CHP'nin desteklenmesi kararı, işçiler arasında tasvip görmedi. DİSK'e bağlı sendikaların fabrika işyeri temsilcilerinin büyük çoğunluğu, bu kararın işçileri etkilemiyeceği kanaatinde olduklarını belirttiler. DİSK'e bağlı sendikalar kararı yanlış ve muğlak bulduklarını ve katılmadıklarını belirttiler.

DİSK'in bu kararının CHP üst yönetiminde büyük memnunluk yarattığı da gelen haberler arasında.

ABD, üslerinin faaliyet süresi

Baştarafı Sayfa 1'de
de, Türkiye'deki ABD üslerinin faaliyetlerini bir yıl uzatan geçici bir andlaşma imzalanmıştı. Böylece, 9 Ekim 1979 tarihinde, Türkiye'nin bu üslerin faaliyetlerini durdurma hakkına sahip oluyordu.

9 Ekim'de imzalanacağı açıklanan «savunma işbirliği andlaşması»nın, üslerin hukuki statüsünü yeniden belirleyeceği ve üslerin faaliyetlerini sürdürmelerini sağlayacağı öğrenildi.

Sözkonusu andlaşmada, geçici statüde de yer aldığı gibi «ortak savunma üsleri»nin Türk silahlı kuvvetlerinin komutası altında ve ortak savunma prensiplerine göre faaliyet göstereceği söyleniyor. Geçici statüde ve daha önce de sözü edilen, «üslerin Türkiye'nin izin verdiği şartlarda» kullanılacağı kaydının, yeni andlaşmada da yer aldığı, ama bunun herhangi bir değişiklik getirmeyeceği bildiriliyor.

Andlaşma, 9 Ekimde imzalandıktan sonra, her iki ülkenin onayına sunulacak ve daha sonra da «ekonomik işbirliği», «savunma desteği», «savunma sanayi işbirliği» konularında temel andlaşma dışında 3 ek andlaşmanın daha görüşülmesine başlanacak.

Bu arada, ABD Savunma Bakan Yardımcısı William Perry başkanlığındaki bir heyetin, incelemelerde bulunmak üzere Gölcük'e geldiği öğrenildi. ABD Denizcilik Bakanlığının uzmanlarından oluşan heyetin, Türkiye hükümeti yetkilileri ile birlikte, Gölcük tersanesinde 3 hafta sürecek bir inceleme yapacakları açıklandı. Bu incelemelerin, Gölcük tersanesinin 6. Filo'ya bağlı savaş gemilerinin bakımı ve onarımını sağlayacak şekilde nasıl genişleteceği üzerinde olduğu verilen bilgiler arasında.

Marmara tersane işçileri

Baştarafı Sayfa 1'de
lerle işçiler arasında güçlü bir dayanışma örneği yaşandı. Limter-İş Genel Başkanı Emir Babakuş, yaptığı konuşmada, tersane işçilerinin tarihi mücadele geleneği üzerinde durarak şunları söyledi :

«İşçiler siyasal mücadelede sosyalizme taraftır, demek yetmez. Sosyalist mücadelenin nihai hedefine vardırılmasında örgütünü tekleştirmesi birinci derecede önemlidir. Bu konuda sosyalist partilerin, sosyalist bilimin temel ilkelerinde birlik olanların, derhal ve hiç vakit kaybetmeksizin bilimin öngördüğü çerçeve içinde sosyalist birliği gerçekleştirmek gibi bir tarihsel görevle başbaşa bulunduklarını görmeleri şarttır.»

(Grevle ilgili haber ve fotoğraflar, gazetemizin yarınki sayısında ve 6. sayfada geniş olarak verilecektir.)

Yüksek Seçim Kurulu

Baştarafı Sayfa 1'de
demokratik olarak nitelemiştir.

Yalçın Yusufoğlu demecinde özetle şunları söylemiştir:

«Siyasal Partiler'n Radyo-TV konuşmalarının Yüksek Seçim Kurulunca denetlenmesinin Anayasa'ya ve demokratik hukuk kurallarına aykırı olduğunu söylemiştik. Bilindiği gibi Yüksek Seçim Kurulu önceden banda alınan konuşmaları inceleyip **sansür etme,** ya da canlı yayında yapılan konuşmaları Anayasaya aykırı gördüğü takdirde **yayını kesme** yetkisini kendi kendisine vehmetmiştir. Nitekim bu sansür kendisini en kısa zamanda göstermiştir.»

«Yapılan uygulama tümüyle anti-demokratiktir. İlk günden beri vurguladığımız itirazı bütünüyle doğrulamaktadır. Nasıl ki, bir gazetede, dergi ya da kitapta yazılı olan görüşler yayınlanmadan önce herhangi bir devlet kurumunun denetiminden geçirildiği takdirde bunun adı sansür ise, ve Türkiye'de böyle bir uygulama yoksa, siyasi partilerin görüşlerinin denetime tabi tutulması ondan daha da vahim bir sansür uygulamasıdır.

«Bu karar ve uygulama, seçimlerde siyasal partilerin eşitliğini ve söz ve düşünce özgürlüğünü tümüyle çiğnemektedir. Varoluş nedeni bu düzeni değiştirmek olan bir partinin (TSİP'in) bu düzene karşı her türlü eleştir'sini dile getirmesi en doğal demokratik haktır.

«Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, sosyalist ve ulusal talepleri dile getirdiği, gerçekleri olduğu gibi ortaya koyduğu için anti-demokratik uygulamalarla karşı karşıyadır. Son sansür de TSİP'in seçim çalışmalarına uygulanan baskıların bir yenisidir.»

Onger: «CIA ile ilgili rapor somuttur»

İstanbul bağımsız senatör adayı Bakiye Beria Onger, bir açıklama yaparak, 1 Ekim 1979 tarihli Günaydın gazetesinde yayınlanan CIA ile ilgili raporun Türkiye'deki faşist tırmanışın gerçek kaynağını apaçık gözler önüne serdiğini söyledi.

CIA ile ilgili raporun somut olduğunu, halkın can düşmanını tüm marifetleri ve karanlık emelleriyle ortaya serdiğini belirten Onger, demecinde özetle şöyle demektedir: «Sözkonusu rapor Türkiye'de işçi sınıfımızın, öteki bilinçli demokrat çevrelerin başından beri açıkladığı gerçekleri bir kere daha doğrulamaktadır. Türkiye'de terörü örgütleyen ve yolveren doğrudan ABD emperyalizmi ve yerli ortaklarıdır. Amaç demokrasiye son vermek, böylece işçi ve emekçi yığınların sömürüye karşı savaşımına ket vurmaktır. Bunun için bir yandan MHP ve yan örgütleri eliyle terör tırmandırılmakta, bir yandan da doğrudan CIA ve uzantıları ile bağlı olan solcu maskesi takmış küçük grupların terör eylemleri desteklenmektedir. Böylece faşizmi hazırlama çabalarına sağ-sol çatışması izlenimi verilmekte, hem de ilerici güçlere karşı girişilecek anti-demokratik saldırılara bahane yaratılmakta, tüm sol hareket terörist ve anarşi kundakçısı gibi gösterilmek istenmektedir.»

Faşistler, Eskişehir İstatistik Müdürünü tehdit ediyor

Eskişehir (Gerçek) — Eskişehir İstatistik Bölge Müdürü Mustafa Akay faşistler tarafından adım adım izleniyor. Her gün bir kaç tehdit mektubu alan Mustafa Akay'ı öldürmek istiyen faşistler, niyetlerini gizlemiyorlar. «Adanayı gördün, seni de öldüreceğiz» diye itiraf ediyorlar. Böyle rahat hareket etmelerinin başlıca sebebi olarak Eskişehir'deki yerel yöneticilerin vurdumduymazlığı ve himayesi gösteriliyor.

Mustafa Akay faşistleri İstatistik Bölge Müdürlüğünden temizlemiş. MC döneminde tam bir faşist karargahı olan burası, aynı zamanda bir saldırı üssü olarak kullanılıyordu.

Mustafa Akay ayrıca, 3000 üyeli bir yapı kooperatifi olan Yeni-Kent Kooperatifinin de başkanı. Burada da faşistler yuvalanmıştı. Onları da temizlemiş.

Böylece, saldırı üsleri elinden alınan faşist saldırganlar intikam alacaklarını açık açık belirtiyorlar. Vali, Mustafa Akay'ın korunması için önlem almaktan kaçınıyor. Yaygın kanaat, gelişecek olaylara valinin de sorumlu olarak yardımcı olmuş olacağı şeklinde.

İdeolojik Mücadele

Baştarafı Sayfa 4'de
İdeolojik bilinç düzeyi yeterli olmayan emekçi kesimlerin, sınıf konumlarından da kaynaklanan bir eğilimle bu tür saptırıcı ideolojilere yönelme durumu olabilir. Bunlarla işçi sınıfının dünya görüşü arasındaki kesin ayırım çizgilerini her zaman belirlemek ve açığa çıkarmak zorunluluğu vardır. Yoksa bu ideolojilerin etkinliği işçi sınıfının mücadelesini saptırır. Maceracılığa sürükleyebileceği gibi burjuvazinin kuyruğuna da takabilir.

İdeolojik mücadele, işçi sınıfının burjuvazi karşısında gücünü ve etkinliğini artırır. Siyasal mücadelesini besler. Ekonomik mücadelesini de daha sağlam bir inanç temeline kavuşturur.

Sınıf ideolojisine sıkıca bağlı bir işçi sınıfı, er geç toplumsal etkinliğini belirleyici düzeye yükseltir.

İdeolojik mücadele olmaksızın, devrimin sosyal güçlerinin burjuvazinin etkilerinden uzaklaşıp devrimci mücadeleye gelmeleri sağlanamaz.

İdeolojisini yaygınlaştırması ideolojik mücadele için zorunludur.

Burjuva egemen kültür, işçi sınıfının ideolojik mücadelesini güçleştiren bir faktördür. Henüz sınıf bilincine ulaşmamış işçiler, emekçiler, burjuva kültürün etkisi altında kendi bağımsız sınıf çıkarlarının bilincine ulaşmamış durumdadırlar. İşçi sınıfı partisi her şeyden önce bunlara sınıf bilincinin ilk biçimlerini kazandırmalıdır. Sınıf gerçeğinin kavranması, ideolojik olarak burjuvaziden bağımsızlaşmanın bir adımıdır. Bu adım, işçi sınıfı biliminin detaylı kavranması ile ilerler.

İşçi sınıfının ideolojik mücadelesi, bunun yanında maddeci tarih anlayışını yaygınlaştırmak ister. Çünkü ancak, tarihi bu şekliyle kavrayanların çoğalması sayesinde işçi sınıfının politik etkinliği genişler, partisinin yönetici rolü güçlenir.

İşçi sınıfı kendi felsefi düşüncelerini de emekçilerin geniş kesimlerine benimsetmelidir. İdealist felsefenin, dünyanın değişmezliğine, toplumun durağanlığına dair yarattığı koşullanmışlığı kültürel düzeyde emekçilerin hayatından silmek gerekir. Böylece onların sınıf eylemine katılmalarını engelliyen düşünsel faktörler ortadan kaldırılır.

İşçi sınıfı, siyasal yönlendiriciliğin somutlanmış ayrıntıları olan politikalarını da ancak ideolojik mücadele ile etkili kılabilir. Sosyalist politikaların işçi sınıfı özü ve ideolojik niteliği bulunur. Sosyalist politikaların yaygınlaşması, sınıf ideolojisinin doğrulanarak kitleler tarafından benimsenmesi demektir.

İDEOLOJİK YANILGILAR DERİN POLİTİK SONUÇLAR YARATIR

Burjuvazinin işçi sınıfı ideolojisini saptırmak çabaları yanında, işçi sınıfı biliminden olan sapmalar da ideolojik mücadelede teşhis edilmesi gereken ideolojik hedeflerdir. Örneğin burjuva, küçük burjuva sosyalizmi, zaman zaman işçi sınıfına nüans farklılıklar düzeyinde bile yaklaşmaktadır.

MESS tehdit ediyor:

Baştarafı Sayfa 1'de
dirde, otomatikman enflasyon getirir. Ücretlerin üretim ile birlikte artması lazımdır.»

Toplu iş sözleşmelerinde tüketicileri de düşündüklerini iddia eden Özal, «Biz işçimize, hakkı da olmasa, istediği zammı verelim. Biz de mamüllerimize zam yaparız. Bunu kim öderse öder.» diyemeyeceklerini savundu.

«Sendikalar, genellikle hayat pahalılığından şikayet ederek hayat kavgası verdiklerini iddia ediyorlar. Bazıları ise doktriner görüşlerini ortaya koyuyorlar. Belirttiğim tüketiciyi koruma faktörünü düşünerek, şimdiye kadar ben görmedim» şeklinde görüşlerini açıklayan MESS Başkanı Turgut Özal, işçi sendikalarının daha fazla ücret talepleri ile ilgili olarak da «Daha fazla talepte bulunuyorlar. Ama, o taleplerinin ne kadarını alacaklarını ülkenin şartları gösterecek.» dedi.

MESS'e göre işverenlerin, bu toplu sözleşme dönemini grevsiz, lokavtsız çözümlemek amacında olduğunu ifade eden Turgut Özal, «Biz, mümkün olduğu kadar grevsiz, lokavtsız meseleye hal çaresi arıyoruz. Biz genellikle grev olmadan lokavta başvurmadık» şeklinde konuştu. «İşverenler çalışan bir fabrikayı lokavtla durdurmak eğiliminde değillerdir. Ancak, çok köşeye sıkıştığı zaman, yapacak bir şey kalmadığı zaman lokavta başvururuz. Bu, silâha başvurma» dedi.

Ödül ve Ceza

Baştarafı Sayfa 4'de
sürgünlerin, zindanların sözünü etmeğe gerek yok. Çünkü zaten bilinmektedirler.

Ödül kavramını, içinde yaşanılan düzenle uyumlu olarak düşünmek, bizi birtakım yanılgılara götürmemeli elbet. Kapitalist düzen içerisinde de olsa toplumun demokrat, ilerici kurumları, kuruluşları vardır. Bu örgütlenmeler içerisinde, 'kurumlaşmış, demokratik bir ödüllendirme sistemi' gerçekçi sanatın gelişimine büyük katkılarda bulunabilir. Nitekim henüz kurumlaşmamış, kapsamlaşmamış çıkışlar olarak değerlendirilse bile, bu tür çabalar yok değil. Önemli olan bu çabaların yozlaştırılması yönündeki gayretleri engelleyerek, kurumlaşmalarına yardımcı olmaktır.

Gerçek Durum

bağımsızlaşmanın CHP'den de bağımsızlaşmak anlamına geldiği gerçeğine ters düşmektedir.

Bu yaklaşımla varılacaka noktaya varılmış ve şu karara varılmıştır :

«1 — Tabanın (gövdenin) ilerici, demokrat unsurlardan oluşması nedeniyle, faşizme karşı mücadelede önemli görevler yapabilecek olan CHP'ne oy verilerek desteklenmesini,

«2 — İşçi sınıfımızı, emekçi halkımızı kucaklıyan siyasal örgütlenmenin henüz varolmadığının bilincinde olarak, sosyalist-ilerici tüm partilerin adaylarına da oy verilerek güç katılmasının faşizmle mücadele ilkesine ters düşmeyeceğini,

«Kamu oyuna duyurmaya karar vermiştir.» (3 Ekim 1979)

Kararın asıl üzerinde durulması gereken yanı da bu özüdür.

DISK, CHP'nin desteklenmesini istemekle, işçi sınıfının temel sınıf çıkarlarına ters düşmüş olmaktadır. Çünkü, desteklenmesi gereken CHP, bütün yönleriyle işçi sınıfımızın çıkarlarına ters düşmüştür. CHP'nin desteklenmesi kararı, bu partinin anti-faşistliğine de sığınacak durumda değildir. CHP 20 aylık iktidarı döneminde, faşizmle mücadele etmek yerine, onunla uzlaşmayı yeğlemiş ve bundan anti-faşist halk muhalefeti büyük zararlar görmüştür. İşçi sınıfının halâ daha böyle bir beklenti içinde olmasını arzulamak, anti-faşist mücadelenin bugüne kadar bilinmiş ve uygulanmış bütün ilkelerine ters düşmektedir. İşçilerin anti-faşist «uyarı» eylemine ilk karşı çıkıp «yasadışı» ilân edenin sosyal demokrasi olduğunu, ücretlerin dondurulmasından yana tutum alıp tekelcilerin yanında saf tuttuğunu, referandum hakkını tanımadığını, grevler ertelediğini işçi sınıfının unutmasını beklemek bir ham hayaldir.

DİSK üst yönetiminin en çarpıcı yanılgısı ise kararın ikinci maddesinde somutlanıyor. **«İşçi sınıfımızı, emekçi halkımızı kucaklıyan bir partinin henüz varolmaması»** ve sosyalist partilere oy vermenin **«anti-faşist mücadeleye ters düşmiyeceği».**

Kuşkusuz, işçi sınıfını kucaklayarak bir siyasi örgütlenmenin bulunmadığını söylemek, belli bir gerçeği dile getirmektir. Ancak, bu, sol siyasal yelpazede bilimsel sosyalist hareketlerin ve örgütlerin varlığını görmezlikten gelmeyi gerektirmez. Eğer amaç, sosyalist siyasi hareketin yeniden ve DISK yönetimi tarafından yaratılacağı ya da yaratılması gerektiği gibi bir sonuca varmaksa, bu daha da sakıncalı bir yanılgıya işret eder. Gazetemizin bu konudaki görüşleri zaten bilinmektedir. Bu türden sonuçsuz çabalara ya da ütopik özlemlere Türkiye Sosyalist Hareket'in kapıları çoktan kapanmış olmalıdır.

Sosyalist partilere oy vermenin anti-faşist ilkelere ters düşmeyeceği tesbitine gelince, burada anti-faşist mantığın başı üstüne konduğunu görmekteyiz. Ters düşmek bir yana, anti-faşist mücadelede kararlı olunacaksa, özellikle sosyalist partilerin desteklenmesi gerekir. Bu, anti-faşist olmanın bu aşamadaki zorunlu bilincidir. Olsa olsa, CHP'ye verilecek oyları **«anti-faşist mücadeleye ters düşmemiş olmakla»** nitelendirebiliriz; faşizme karşı mücadeleye zarar verse bile.

DISK, içinde bulunduğumuz siyasal koşulları işçi sınıfı yararına etkileyecek bir karar alamamıştır. Ve alabileceği kararların en gerisini almıştır.

İşçi sınıfının çıkarları yaratacağı etki ölçüsünde bu karardan zarar görecektir. Ve hızla uyanan işçi yığınlarının bilinci, DISK'in bu kararının yarattığı kozayı parçalayacak düzeye varmıştır.

Demirel Van'da

Baştarafı Sayfa 1'de
Van — Doğu bölgesinde seçim gezisini sürdürmekte olan AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, partisinin Van'da düzenlediği açık hava toplantısında, «MHP'siz, MSP'siz iktidar istiyoruz» yazılı pankartlarla karşılandı.

Konuşmalarında, doğu ve güneydoğu anadolu bölgelerinin CHP için kışkırtma ve istismar, AP için ise hizmet sahası olduğunu öne süren Süleyman Demirel, «Kesin tercih bölgesi ilan ettiğimiz, bu güzel yurt köşesinde asırların ihmalini yenmek ve mahrumiyeti kader olmaktan çıkarmak bizim için her zaman şerefli bir görev olmuştur. Kalkınmanın ayak bağı olan CHP'nin gönlüne ve zihniyetine büyük Türkiye sığmamıştır» dedi.

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, daha sonra CHP'yi «düzeni yıkma kavgası yapan» mihraklarla el ele olmakla suçlayarak, «Tükenmiş bir siyasi topluluğun, taşıma su ile değirmen döndürme gayretlerinin beyhude olduğu artık anlaşıldı.» şeklinde konuştu.

14 ekim seçimlerini, «milletin hükümeti düşürmek için ele geçirdiği fırsat» olarak nitelendiren Demirel, konuşmasına devamla CHP Genel Başkanı Ecevit'i şöyle eleştirdi: «Bu hükümet, acizdir. Bu hükümetten çoban bile olamaz. Çoban bile sürüsüne sahip olur. Ama, bu hükümet birine sahip olsa, üçüne sahip olamaz. Ecevit, neden Kars'a gitmiyor? Ben heryere girer, çıkarım. Ama o korkak Ecevit, Kars senatör adayımızın öldürülmesi üzerine, korktu. Sakın bu katillere oy vermeyin, katillerin cemiyette yeri yoktur.»

MSP Genel Başkanı Erbakan'a da çatan Demirel, «Nurcu insanlar hükümet kuramazlar, Erbakan nurcudur. Seçim gezlerinde namaz kılarak, allah diyerek mikrofana gelen bu yobazların aramızda yeri yoktur.» dedi.

Altın fiyatlarındaki

Baştarafı Sayfa 1'de
rindeki petrol parasını altına dönüştürmelerinden, ABD ve Sovyetler Birliğinin ortaklaşa olarak altın fiyatlarını artırdıkları görüşüne kadar olur olmaz bir çok görüş birbiriyle çatışmaktadır. Ancak bu tırmanışın en ciddi nedeninin, ekonomik bunalımın sarstığı kapitalist ülkelerde geleceğe karşı duyulan güvensizlik, dünyadaki çeşitli siyasal gerilimler ve Arapların doları terk ederek altına yatırım yapmaları olmuştur.

Dünya'daki altın fiyatlarının artışı ile birlikte, Türkiye'de de altının değerinde inanılmaz artışlar olmuş, sabahtan öğleye kadar İstanbul Kapalı çarşısında satılık bir tek altın bırakılmamıştır Halkın güvensizlik nedeniyle elindeki üç beş kuruşunu, ya da emekli maaşını bile altına yatırmak istediği söylenmektedir. Ancak her saat başı değişen fiyatlarlarla baş edemediklerini söyleyen sarraflar, altın satışını azalttılar. Sarraflar altının kendi ellerinde kalarak değerlenmesini istedikleri için altın satışı yapmamayı yeğliyorlar.

Bu arada Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankasının yıllık toplantısı için Belgrad'da bulunan Maliye Bakanları, altın fiyatlarının borsalarda görülmemiş hızda artmasından endişe duyduklarını söylediler. Altının Londra borsasında 440 doların üzerine çıkması üzerine batılı ülkeler, bu yükselişi durdurabilecek önlemler konusunda görüşmelere başladılar. Ayrıca altın-dolar dengesinin hızla bozulmasının yeni bir uluslararası para biriminin kurulması için girişilen çabaları hızlandıracağı öne sürüldü.

Kiminin süsü, kiminin güveni «Kolunun altın bileziği» artık ulaşılmaz bir mal halini aldı. İstanbul piyasasında son üç gün içinde Cumhuriyet altını 5500-5750 liradan değer gördü. Altının gramı ise 700-750 lira arasında oynuyor. Babadan kalma Reşat ise yine her zamanki yerini koruyarak 6750 lirayla dünya altın para borsalarının en değerli parası olma yerini sağlamlaştırıyor.

Evlenecek gençlere artık bir altın yüzük takmak bile büyük külfet haline gelecek. Daha bundan iki ay öncesine kadar 1000 lira civarında alınan bir altın yüzük, son gelişmelerle birlikte 2500 lirayı geçti. Bir altın bilezik ise, 10.000 lirayı buldu.

öğretmenler

Baştarafı Sayfa 1'de
kara'da «yas» eylemine katılan okulların bazılarında ise, Sıkıyönetim komutanlığı yetkilileri müdahalede bulundukları, okul müdürlüklerine giderek, yapılacak olan sınavlarda sorulacak soruları isteyen sıkıyönetim yetkililerinin, sınavların kendi denetimlernde yapılacağında ısrar ettikleri bildirildi.

Artvin İli TSİP Senatör Adayı:

Nurettin Biber Görüşlerini Açıklıyor

Nurettin Biber 1930 doğumlu. Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı Veliköy'de doğdu. Yoksul bir köylü ailesinin çocuğu.

1948 yılında Cılavuz Köy Enstitüsünü bitirdi ve ilkokul öğretmenliğine başladı. Artvin'in çeşitli ilçe ve köylerinde çalıştı.

Daha sonra İstanbul - Çapa Eğitim Enstitüsünü bitiren Nurettin Biber, çeşitli liselerde ve azınlık okullarında öğretmenlik yaptıktan sonra 1974 yılında ilköğretim müfettişliğine başladı. Halen İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğünde ilköğretim müfettişi olarak çalışmaktadır.

31 yıllık eğitimci olan Nurettin Biber, evli ve iki çocuk babasıdır.

— TSİP'den niçin aday oldunuz?

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP), kuruluşundan günümüze dek Demokratik Halk Devriminin gerçekleşmesi için aktif ve sabırlı bir mücadele yürüttü. Bunu yakından izlemiş, bilimsel gerçeğin yaratıcılığını, bu doğru politikada görmüş bir sosyalist olarak, TSİP'in adaylık önerisini kabul ettim.

Emekçi yığınlar için en ileri ve somut bir program olan DEMOKRATİK HALK İKTİDARI Programının «Sosyal Demokrasiden umudunu yitirmiş» kitlelere güven verdiğini, emekçilerin kendi bağımsız politikalarına sahip çıkacaklarını bildiğimden ve bu politikanın en iyi şekilde TSİP tarafından yürütüldüğünü gördüğümden bu safta yer almış bulunuyorum.

— Sosyalist hareketin birliği ve solun birlikteliği konusunda ne düşünüyorsunuz?

Sorudan da anlaşıldığı gibi, bugün ülkemizde genel anlamda sol bölünmüştür. Bu bölünmüşlük, siyasi partilere (Sosyalist partilere) ve partileşme süreci içerisinde olduklarını iddia eden ve aralarında hiç de belirgin ve bilimsel farklılıklar bulunmıyan bir takım gruplara da yansımıştır. Sosyalist Hareketin Birliği denince, öncelikle İŞÇİ SINIFI İDEOLOJİSİNİ benimseyen Sosyalist Partiler arasında «iş ve eylem birliği» ve giderek İDEOLOJİK BİRLİK akla gelmektedir.

Sosyalist birlik sağlanmadan emekçi halk güçlerinin başarısı ve topyekûn kurtuluşu sağlanamaz.

— TSİP'in seçimlerde halk güçlerinin birliğini sağlamak konusunda gösterdiği çabalara katılan bir senatör adayı olarak Artvin özelindeki önerileriniz nelerdir?

Artvin'de anti faşist ve anti emperyalist özlü, ilerici bir muhalefetin geliştiği, MC ve CHP hükümetleri döneminde bu gelişmenin daha da hızlandığı gözlenmektedir. İşçi Sınıfı Bilimi'nden esinlenen ve öğrenci gençlik karakteri gösteren bu muhalefet hareketi, TÖB-DER, TÜM-DER, Halkevleri gibi demokratik kitle örgütleriyle de özdeşleşmiş durumdadır.

Artvin, genellikle kırsal köylülüğün yoğun olduğu bir yöredir. Halkın en büyük çelişkisi, ormanlar üzerindeki sömürü düzenidir. Bu çelişkiden ötürü Orman Köylüleri Birliği adlı dernekler kurulmuşsa da, siyasi yönlendirilmesi eksik ve hatalı olan bu kuruluşlar, MC döneminde kapatılmış, geniş köylü kitleler örgütsüz bırakılmıştır. Bunun için, bu yörede Emekçi Köylü Birliği çalışması yapılması, köylülerin EKÖB'te örgütlenmesi sağlanmalıdır.

Murgul Bakır İşletmesi, işçilerin yoğun olarak bulunduğu bir bölgedir. Ayrıca, Artvin LİF-LEVHA fabrikası, Orman Tamir Atelyesi, Hopa ve Arhavi Çay Fabrikaları, İşçi kesiminin toplandığı ünitelerdir. Yine il genelinde Orman Üretim bölgelerinde mevsimlik işçiler çalıştırılmaktadır. Borçka İlçe merkezinde mevcut Orman kereste fabrikası da az sayıda işçi istihdam etmektedir. Murgul Bakır işletmelerinde işçiler üzerinde şoven baskılar uygulanmaktadır. Murgulda ve Karadeniz Bakır işletmelerinde DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İŞ Sendikası örgütlüdür. Orman Bakım atelyesinde Maden-İŞ Sendikası örgütlüdür. Artvin LİF-LEVHA Fabrikasında Türk-İŞ'e bağlı Ağaç-İş, Çay fabrikalarında ise yine Türk-İş'e bağlı Gıda-İş sendikası örgütlüdür.

İşçi kesiminin yoğun olduğu bu yörelerde, öncelikle sendikal ve giderek siyasal çalışmalar hızlandırılmalıdır.

— Seçimlerde boykot tutumu niçin yanlıştır?

İşçi Sınıfı Bilimi doğrultusunda devrimci durum ortaya çıktığında burjuvazi iktidarını sürdürebilmek için seçimi bir cankurtaran simidi gibi görür ve ona sarılır. Böyle bir oldu bitti karşısında, seçim boykotunun bilimsel doğrultuda bir müeyyide ve taktik olacağı gerçeği bilinmektedir. Dünya devrimci süreci içerisinde bunun sayısız ve güzel örnekleri vardır. Yapılacak seçimler, yönetmekten aciz burjuvaziyi soluklandıracak ve ona güç verecekse seçimler kesinkes boykot edilmelidir.

Ancak 14 Ekim seçimleri böyle bir nitelik taşımamaktadır. Ayrıca Türkiye'de sosyalist birliğin henüz gerçekleşmediği de düşünülürse, böyle bir boykotun zarar getireceği de açıktır. Kaldı ki, mevcut düzen içinde bile sosyalistlerin, «burjuvazinin getirmiş olduğu yasal düzenlemelerden ve bunlardan birisi olan seçimlerden yararlanma» zorunluluğunu gözden uzak tutmamak gerekir.

— Bu seçimlerde kitlelerin CHP'den bağımsızlaşması için öngördüğünüz alternatif nedir?

Kitlelerin CHP'den bağımsızlaşması için yapılacak propaganda ve ajitasyon çalışmaları, sosyal demokrasinin bir umut olmadığını, gerçek kurtuluşun SOSYALİZM olduğunu vurgulamalı ve bu yolda yapılan çalışmalara daha da hız kazandırılmalıdır. Solun dağınıklığından dolayı bugüne dek sosyal demokrasiyi destekleme durumunda bırakılan ilerici ve devrimci kitlelerin, ayrıca sosyal demokrasiyi umut olarak gören ve onun bir umut olmadığını acı deneyleriyle anlıyan sosyalizme açık kitlelerin, bu seçimlerde CHP'yi desteklemiyecekleri doğru bir tespittir. CHP'den bağımsızlaşacak kitlelerin ve oylarının, solda birliğin kararlı ve tutarlı savunucusu TSİP'e yöneltilebilesi için her türlü olanak kullanılmalı, aktif bir politika izlenmelidir.

— Seçimlerde TSİP'in desteklenmesi, solun birliği yolunda bir adım olacak mıdır?

İnanıyorum ki bu seçimlerde TSİP'in desteklenmesi, solun birliği yolunda ileri bir adım olacaktır. Ayrıca, faşist tırmanışı durdurmanın, faşizmi bir daha dirilmemek üzere yok etmenin yolu ve yöntemi de sosyalist birliğin sağlanması doğrultusunda bu seçimlerde gösterilecek çaba ve inançlara bağlıdır. Faşizme karşı kurulacak anti-faşist cephenin temel öğeleri olan demokratik kitle örgütlerinin dağınıklığı da, solda birliğin sağlanmasıyla giderilecektir.

Gerçek Konuşalım

Hüseyin Hasançebi

Büyük Hesap ve Küçük Figüranlar

Çok kişi, «MHP bu cürümün altından zor kalkar» diye düşünürken, AP Kars Senatör adayı öldürüldü. Böylece, Adana Emniyet Müdürünün karşısında yeni bir denge oluştu. Kuşkusuz bunun adı MHP'yi kurtarma operasyonu değildir. Tekelci sermayeyi kurtarma operasyonudur.

Hep böyle oluyor zaten. Hayret!

Ne zaman MHP dikkatleri üzerine toplar, bunu «sol»cuların işlediği bir cinayet izler. Böylece, otoritenin engellenebilir yükselişi engellenemez hale gelir.

Sahnede görülenler hep küçük figüranlar olur. Ama hesabın büyüklüğü gizlenemez. Terörün mantığı aynı elin hayatın içinde ikiye bölünmesi olarak kendini ele verir.

Bu yoldan «ara rejime» varılmak isteniyor.

Ara rejim figüranlarını anımsarsak, terörü hangi mantığın işlettiğini de hatırlarız.

Birisi ABD'ye sormadan tek bir devrimci asmamıştır, öldürmemiştir. Bir tek haşhaş tohumunu Beyaz Saray'ın vizesini almadan toprağa atmamıştır.

Bir diğeri zamanında 40 milyonluk bir «Sibirya göçü»nün eşiğinden zor belâ kurtulmuştuk. «Türkiye Türklerin» olarak kalmıştı!

Bir öteki bugün en kodaman bir iş adamımızın yanında vestiyercilik yapmaktadır. «Ara»larda da bu adamın yüksek menfaatleri için dolaşmıştı.

Erim, Melen, Talû...

Yenileri için işletilen tezgahın içinde «sol» figüranlar da var.

O halde, «Sol maceracılığa karşı gerekli ölnemler alınsın!» mı diyelim?

Şüphesiz hayır.

Çünkü, sol maceracılığın gerici siyasal hesaplara hizmeti olsa olsa kendiliğinden, objektif olabilir. Halbuki, MHP'nin ağır sorumluluğunun karşısına «hafifletici sebepler»le çıkanların kaynağı bambaşkadır.

Ne zaman kurcalanmışsa bu, altından kontr-gerilla diye bir örgüt çıkmıştır. Biraz daha kurcalansa altında çıkacak olan...

İnönü bir bakanlar kurulu toplantısında, hükümetin elinin «ora»ya kadar uzanamıyacağını itiraf etmişti.

Demek ki, bizdeki yerel güçlerin toplumsal ağırlığı ya da siyasal etkinliği ne kadar yüksek olursa olsun, yine de CIA'nın Türkiye'deki etkinliğinin ve ağırlığının yanında hafif kalır.

Demek ki terörün mantığını, emperyalizmin ve işbirlikçi tekellerin çıkarları oluşturmaktadır.

Öldürmenin yöntemleri ilkel olabilir. Bu, kullanılan figüranların küçüklüğünü kanıtlar Ama hesabın büyüklüğünü gizliyemez.

SARI SENDİKALARDA MUHALEFET GELİŞİYOR

● ESKİŞEHİR BASMA FABRİKASI'NDA BASKILAR SÖKMEYECEK

Gerçek (Özel) — Bilindiği gibi Sümerbank Basma fabrikalarında son yıllara kadar Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası yetkiliydi. Ancak Teksif'in imzaladığı sözleşmelerin işçi haklarını gözetmediği gerekçesiyle işçiler bu sendikadan istifa ederek DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına geçmeye başlamışlardı. Eskişehir'de de aynı yolu izleyen işçiler baskıları göğüslediler. DİSK'e öncülük yapan işçilerden Hasan Bazna, salt bu nedenle tazminatsız olarak işten atılmıştı. Ayrıca diğer işçiler üzerine de baskılar yoğunlaşmış, iş yerinde adeta sıkıyönetim uygulanmış, özellikle kadın işçilere fiili saldırılar başlatılmıştı.

Işçiler bu baskıların, Teksif şube başkanı Muzaffer Turan'ın MHP'li Müdür muavini Metin Can ile birlikte gerçekleştirdiğini, öte yandan şube başkanının CHP'ye üyelik için başvurduğunu söylediler. Eskişehir'de 100'ü aşkın ilerici, demokrat avukat varken, MHP'li il yöneticci Metin Özsoy'u sendikaya avukat tutan bir şube başkanının, CHP'ye müracaat etmesi, özellikle CHP tabanında büyük huzursuzluk yaratmış ve bunun üzerine üyeliğinin kaldırılması için 110 CHP'li delege partiye başvurmuştu. İşler böyle devam ederken, şube başkanının CHP'li değil «MHP ile işbirliği yapan ve Şevket Yılmaz'ın sağlam adamlarından biri» olduğunu öğrenen CHP li işçiler de Teksif'ten ayrılıp DİSK'e geçmeye başlamışlar ve de işyerinde Teksif'i azınlığa düşürmüşlerdi. Bu durum karşısında paniğe kapılan ve yetkiyi kesin olarak yitireceğini anlayan şube başkanı, bu kez de işverenle işbirliğini pekiştirdi. Hergün işyerinde giderek, işçileri tek tek gizli odalara çağırmakta, tehdit etmekte, yalan haberlerle işçilerin mücadelesini kırmaya çalışmaktadır. Çoğunluğu kaybettiğini anlayan şube başkanı, hiç olmazsa irade beyanında işçileri kendi sendikasına çekeceğini ummakta, bunun için de işveren baskısını çare olarak görmektedir.

Ancak Tekstil yöneticileri, yetkiyi mutlaka alacaklarını, irade beyanı kararı verilse bile durumun değişmeyeceğini, işçilerin artık tercihlerini DİSK'ten yana kullanacaklarını, sarı TÜRK-İŞ'in ve Teksif'in sahte vaadlerine kimsenin kanmayacağını, bu nedenle de Teksifçilerin telaşa kapıldıklarını belirtiyorlar.

Öte yandan, Basma fabrikasında HK'lı Maocular, MHP işbirlikçisi Muzaffer Polat'la birlik olup DİSK'e geçenlere saldırmaktadırlar.

Seçimlere Doğru

Artvin'de «seçimleri boykot» çağrılarına halk ilgi göstermiyor

Seçimler yaklaşırken, seçim illerindeki politik atmosfer hayli hızlandı. Siyasi parti liderlerinin seçim gezileri sürmektedir.

Seçimler öncesinde en çok tartışma konusu olan illerimizden biri Artvin. Artvin ilinde «Dev-Yol» adlı sol gurubun başlattığı «seçimleri boykot» kampanyası, bu ildeki siyasal tartışmaların başlıca konusu oldu.

«Seçimleri boykot» çağrısına en çok öfkelenen CHP oldu. CHP Genel Başkanı Ecevit, Artvin ilinde yaptığı konuşmada bu konu üzerinde durdu. «Boykotçuların faşizme hizmet etmiş olacakları»nı söyledi.

Gerçekte «boykot» çağrısının halk üzerindeki etkisi, Ecevit üzerindeki etkisinden daha az. Halk bu tür çağrılara gülüp geçiyor.

Çünkü Artvin ili, öncelikle okuma-yazma oranının en yüksek olduğu illerimizden biri. Bu nedenle, siyasal tercihler daha bilinçli yapılıyor. Halk boykot çağrılarına aldırmayıp oyunu kullanmaya hazırlanıyor.

İldeki geniş sol potansiyelin çarçur edilmesine en çok sevinenlerden biri kuşkusuz AP olacak. Çünkü bu partinin Artvin ilindeki seçim şansı hayli fazla. AP kendi oylarını korumayı başarırsa, halkın CHP'den hızla soğumuş olması nedeniyle, açık bir seçim üstünlüğü sağlıyabilir.

SOL'UN POTANSİYELİ

Artvin'de MHP'nin hiç bir etkinliği yok. Hopa ilçesinde MHP'li militanlar zaman zaman olaylar çıkarıp «biz de varız» demeye getirseler bile, her defasında boylarının ölçüsünü almışlar.

İlde MSP'nin de gözle görülür bir varlığı yok. CHP'nin zayıflamış olması sol potansiyelin güçlendiğine, sol oy potansiyelinin arttığına işaret ediyor. Sol oyların birlikçi bir tutumla değerlendirilebilmesi halinde bir demokratik güç olabileceği, ildeki ilericiler arasında yaygın bir kanaattir.

Artvin'de secimlere Türkiye Sosyalist İşçi Partisi katılıyor. TSİP'in senatör adayı eski bir eğitimci. Uzun yıllar Artvin'in çesitli il ve ilçelerinde ilkokul öğretmenliği yapmış. Nurettin Biber...

Nurettin Biber, Artvin ilini ve halkını çok iyi tanıyor. Artvin Türkiye'nin en çok öğretmen yetiştiren illerinden biri. Özellikle Şavşat ilçesi. Halk, verimsiz ve kıt topraklardan geçinememiş. Kısa sürede elde edilen mesleklere yönelmiş. Ama daha çok, en değerli olan mesleği, öğretmenliği seçmiş. TSİP adayı da bir öğretmen ve Şavşat ilçesinde doğmuş. Biber'in bu konumu, onun halk arasında sevilen biri olmasını sağlayan başlıca faktörlerden biri.

S.YILI		1973			1977		
İL		Artvin	Rize	Kars	Artvin	Rize	Kars
SEÇMEN SAYISI		102 190	146 530	266 926	119 383	180 722	296 428
KATILMA ORANI		64.6	66.1	68.5	73.3	69.7	73.6
AP	Oy	23 583	24 108	32 392	39 021	55 865	38 848
	%	37.6	25.9	18.7	45.8	45.8	18.6
CHP	Oy	26 800	32 901	82 148	37 841	39 111	110 826
	%	42.7	35.3	47.5	44.4	32.0	52.9
CGP	Oy	3 821	1 918	10 038	-	2 148	2 509
	%	6.1	2.1	5.8	-	1.8	1.2
DP	Oy	3 543	11 431	27 804	1 256	2 404	7 821
	%	5.6	12.3	16.1	1.5	2.0	3.7
MSP	Oy	5.030	20 805	14 657	4 912	15 095	20 831
	%	8.0	22.4	8.5	5.8	12.3	10.0
MHP	Oy	-	1 919	3 860	1 959	7 374	17 470
	%	-	2.1	2.2	1.8	6.0	8.3
TBP	Oy	6	-	2 162	-	-	-
	%	0.0	-	1.2	-	-	-
TİP	Oy	-	-	-	-	-	951
	%	-	-	-	-	-	0.4

Kars'da seçmenden gerici partiler için oy isteme olanağı yok

Gerici partilerin gidip kendilerine oy verilmesini istiyemedikleri illerimizden birisi Kars. Türkeş bu ile gitmekten özellikle çekiniyor. Çünkü Kars'da halkın anti-faşist bilinci bir hayli yüksek.

Kars öteden beri CHP'nin kalesi olarak bilinmektedir. Ancak son iki yıl içinde halk CHP'nin de büyük ölçüde umut olmadığını görmüş. Özellikle Kars belediye başkanının uygulamaları CHP'nin hayli puan yitirmesine sebep olmuş.

Kars köylüsü CHP iktidarlarından umduğunu bulamadı. Hayvan ticaretinin aracıları ve tefecileri elinden çektiklerini sık sık hatırlatıyor. Bu nedenle sol potansiyel Kars ilinde çok yüksek.

Demirel'i dinlemeye gelenlerin bin beşyüz kişi civarında olduğunu söyliyen Karslılar CHP genel başkanının gelmeyişinden, bu partinin demokrasi mücadelesindeki ciddiyetsizliğinin anlaşılması gerektiğini hatırlattılar.

Kars Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin yaygın ve güçlü bir örgütlenmesinin bulunduğu illerden biri. İşçiler ve emekçiler arasında yürüttüğü seçim çalışmaları bir büyük ilgi görüyor.

TSİP Kars senatör adayı Tektaş Ağaoğlu. Gazeteci, yazar ve aynı zamanda parti merkez yöneticisi.

Rize'de seçmenler taban fiyatlarından çok politikaya değer veriyor

Seçim yapılacak illerden biri de Rize. CHP çay taban fiyatlarını yüksek tutmasına güvenerek bu ilimizde seçim şansı arıyor. Ancak Rizeli seçmenler, taban fiyatların düzeyinden çok partilerin politikalarına değer biçiyorlar.

CHP'nin bu ilde güvendiği ve oylarını artıracak bir faktör olarak baktığı Tuncay Mataracı ise Rize'de umulan etkinliği sağlayacak düzeyde değil. Rize'li zengin ticaret erbabının sözcüsü olarak değerlendirilen Mataracının pek etkinliği kalmamış.

Rize'de demokratik kuruluslar ve çevreler CHP'nin politikalarını eleştiriyorlar. Özellikle öğretmenler, son günlerdeki öğretmen kıyımlarından son derece tedirgin olduklarını belirttiler. TÖB-DER bir açıklama yaparak Milli Eğitim Bakanlığını suçladı.

Rize'de seçim sonuçlarının bütün faktörler ışığında AP lehine şekilleneceği kanaati yaygın. Kitlelerin hoşnutsuzluğunu, yerel etkilerle kendi partilerine aktarmaya çalışan AP'liler harıl harıl çalışıyorlar. AP'lilerin seçim çalışmalarında işledikleri temalardan biri de Mataracının yolsuzluklara adının karışması. Mataracıyı kaçakçılarla işbirliği yapmakla suçluyorlar.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Rize ilinden adayı Hüseyin Serdar. İlk ve ortaöğrenim kademelerinde uzun süre öğretmenlik yapan Hüseyin Serdar'ın daha çok demokratik güçlerden destek göreceği söyleniyor. Tecrübeli eğitimci Serdar demokratik güçlerin sosyalist harekete, onun birliğinin güçlenmesine katkıda bulunmaları gerektiğini dile getiriyor ve bu konuda herkese sorumluluk düştüğünü hatırlatıyor.

SEÇİM HUKUKU

7

● Sayım tedbiri :

Sayım ve döküm açık olarak yapılacaktır. Oy verme yerinde hazır bulunanlar sayım ve dökümü takip ederler. Sandık kurulu, sayım döküm işlemlerinin selamet ve düzeni bakımından döküm masası etrafında boş kalması gereken kısmı tespit eder ve bu kısmın etrafında (ip germek gibi) sandık alanında bulunanların sayım-döküm işlemlerini takip etmelerini engellemeyecek tedbirleri alır.

● Kullanılmayan Birleşik oy pusulaları ve zarflar :

Oy zarflarından veya birleşik oy pusulalarından kullanılmayanlar sayılır ve oy kullanan seçmen sayısına eklenir. Böylece kurula teslim edilen zarf veya birleşik oy pusulalarının toplamına eşit olup olmadığı tespit edilir. Kullanılmayan zarflar veya birleşik oy pusulaları bir paket halinde mühürlenir ve üzerine miktarı yazılır.

Bundan sonra, sandıktan çıkacak oy pusulalarının konmasına mahsus torbanın boş olduğu tespit edilir. Bütün bu işlemler tutanağa geçirilir.

● Sandığın açılması ve zarfların sayılması :

Yukarıda belirtilen işlemlerin tamamlanmasından sonra, sandık oy verilen yerde hazır bulunanların gözü önünde açılır ve sandıktan çıkan zarflar sayılarak, toplam miktarı tutanağa yazılır. Zarflar oy veren seçmen sayısı ile karşılaştırılır. Zarfların sayısı oy veren seçmen sayısından fazla çıktığı takdirde bütün zarflar tek tek elden geçirilerek; çift mühürlü olmayan ve belli şartlara uygun bulunmayan veya herhangi bir işaret veya imza veya mühür taşıyarak seçmenin kim olduğunu belirten zarflar ayrılır.

Bunların düşülmesi, fazlanın giderilmesine yetmezse, kurul başkanı kalan zarflar arasından fazla zarf sayısı kadar zarfı gelişi güzel çekerek ayırır. Ayrılan zarfların sayısı tutanağa geçirilir ve bu zarflar açılmadan yakılmak suretiyle derhal yokedilir.

Bundan sonra muteber zarflar sayılarak sandığa konur ve ara verilmeksizin döküme başlanır. Bütün bu işlemler tutanağa geçirilir.

● Zarfların açılması :

Sandık kurulu başkanı, sayım-döküm işlemine başlamadan önce sayım-döküm cetvellerinin boş ve yazısız olduğu hazır bulunanlara gösterir ve sandık kurulu üyeleri arasında şu şekilde görev bölümü yapar.

a) Siyasi partilere bağlı iki üye zarfları sandıktan çıkarıp başkana vermekle,

b) Siyasi partilere bağlı iki üye döküm cetvellerini işlemekle,

c) Bir üye de dökümü yapılmış oy pusulalarını torbaya koymakla,

görevlendirilir.

Görevli üye, sandıktan oy zarfını teker teker alarak başkana verir. Başkan zarfı açar. Içinden çıkan oy pusulasını herkesin görebileceği ve işitebileceği şekilde okur. Oy pusulasının geçerli olup olmadığı, hesaba katılıp katılmaması konusunda tereddüt edilirse, bunlar cetvele dökümü yapılmadan ayrılır. Bütün zarfların açılıp okunması bittikten sonra, ayrılmış oy pusulalarının muteber olup, olmadıkları, hesaba katılıp katılmayacakları konusu, kurulca karara bağlanarak tutanağa geçirlir. Böylece geçerli sayılanlar ve hesaba katılmasına karar verilenler de cetvele işlenir. Geçerli sayılmayan ve hesaba katılmayan oy pusulaları ayrıca paket yapılarak saklanır.

Oy pusulası okundukça, cetvel kayıtçısı iki üyeden her biri önündeki cetvele gerekli işareti kayıt eder. Böylece okunan ve sayım cetveline kayıt edilen pusulaları başkan diğer görevli üyeye verir.

O'NUN HİKAYESİ

M. DOĞRUER

